



LÄÄNERANNA GÜMNAASIUMI

AINEKAVA – KUNSTIAINEID

Sisukord

1.	AINEVALDKOND KUNSTIAINED.	4
1.1	Kunstipädevus	4
1.2	Ainevaldkonna ja õppeaine kirjeldus	5
1.3	Üldpädevuste kujunemine õppeaines	9
1.4	Lõiming	10
1.4.1	Lõiming teiste ainevaldkondadega	10
1.4.2	Läbivad teemad	11
2.	KUNSTIÕPETUS.	12
2.1	Õppe ja kasvatuseesmärgid	12
2.1.1	Hindamine	13
2.2	I kooliaste	14
2.2.1	Taotletavad pädevused I kooliastmes Õpilane:	14
2.2.2	Kunstiõpetuse ainekava I klassile	15
2.2.3	Kunstiõpetuse ainekava II klassile	19
2.2.4	Kunstiõpetuse ainekava III klassile	23
2.3	II kooliaste	30
2.3.1	Taotletavad pädevused II kooliastmes	30
2.3.2	Kunstiõpetuse ainekava IV klassile	31
2.3.3	Kunstiõpetuse ainekava V klassile	35
2.3.4	Kunstiõpetuse ainekava VI klassile	40
2.4	III kooliaste	47
2.4.1	Taotletavad pädevused III kooliastmes	47
2.4.2	Kunstiõpetuse ainekava VII klassile	48
2.4.3	Kunstiõpetuse ainekava VIII klassile	55
2.4.4	Kunstiõpetuse ainekava IX klassile	60

3.	MUUSIKAÕPETUS	68
3.1	Õppe- ja kasvatuseesmärgid	68
3.1.1	Hindamine	69
3.2	I kooliaste	71
3.2.1	Taotletavad pädevused I kooliastmes	71
3.2.2	Muusikaõpetuse ainekava I klassile	72
3.2.3	Muusikaõpetuse ainekava II klassile	82
3.2.4	Muusikaõpetuse ainekava III klassile	92
3.3	II kooliaste	102
3.3.1	Taotletavad pädevused II kooliastmes	102
3.3.2	Muusikaõpetuse ainekava IV klassile	103
3.3.3	Muusikaõpetuse ainekava V klassile	113
3.3.4	Muusikaõpetuse ainekava VI klassile	123
3.4	III kooliaste	134
3.4.1	Taotletavad pädevused III kooliastmes	134
3.4.2	Muusikaõpetuse ainekava VII klassile	135
3.4.3	Muusikaõpetuse ainekava VIII klassile	146
3.4.4	Muusikaõpetuse ainekava IX klassile	157

1. AINEVALDKOND KUNSTIAINED.

1.1 Kunstipädevus

Kunstipädevus hõlmab oskust väljendada enda ideid mitmekesiste kunstiliste vahenditega ning väärtustada loomingulisi saavutusi visuaalsetes kunstides ja muusikas. Kunstipädevusse kuulub eneseväljendusoskus, isikupära teadvustamine, oskus uurida varasema kultuuripärandi varasalvi, suhestuda kaasaegse kunstiga ja selle võimalustega ning valmisolek leida uusi lahendusi muutuvates oludes.

Põhikooli lõpetaja:

on omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi, tunnetab oma loomingulisi võimeid ning väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;

kasutab loovtöodes mitmekesiseid visuaalseid ja muusikalisi väljendusvahendeid, arutleb kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle; oskab kujundada oma arvamust ning väljendada oma emotsioone;

väärtustab kultuuri ja inimese loovust, osaleb kunstide individuaal- ja koostööprojektides ning hindab lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;

märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust.

väärtustab, hoiab ning arendab Eesti kultuuri, tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest, väärtustab maailmakultuuri mitmekesisust

1.2 Ainevaldkonna ja õppeaine kirjeldus

Kunstide valdkonna aineid ühendab tähelepanu pööramine loovuse ja eneseväljendusoskuse arenemisele ning tervikliku maailmapildi kujunemisele. Kunstidega tegelemise kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas. Loomise, esitamise, teoste interpreteerimise ja analüüsimise kaudu õpitakse tundma traditsioonilisi ning nüüdisaegseid kunste, nende sisu, vorme ja tähendusi, kujundatakse mõistmist ning kriitikameelt. Oluline on mõtlemise paindlikkus ning avatus kultuurilistele ja individuaalsetele erinevustele, mis toetavad toimetulekut kiiresti muutuv ja mitmekultuurilises maailmas.

Praktiline kunstidega tegelemine arendab tundemaailma, intuitiivset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena.

Kunstitegevused tasakaalustavad teiste ainete valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuitiivse poole. Kunstidega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele.

Kunstiainete sisus, tegevustes ja taotlustes on ühised järgmised aspektid:

teadmised kunstidest (analüüs);

erinevate kunstide seostamine (süntees);

ainealane (verbaalne) keel;

loominguline eneseväljendus (loomine, esitamine);

kunstiloomingu vastuvõtmine (kommunikatsioon, kriitika);

oma-, kohaliku ja maailmakultuuri väärtustamine (mitmekultuurilisus);

kultuuriväärtuste kaitsmine (jätkusuutlikkus).

Kunstiõpetus

Kunstiõppe siht on arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuv maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi ettevõtlikku ellusuhtumist.

Aine õppimise osad on:

uurimine ja oma ideede arendamine;

väljendusvahendite loov rakendamine;

mõtestamine ja refleksioon.

Ülalnimetatud õppimise osad on omavahel tihedalt põimunud – õpilase loova ning iseseisva mõtlemisoskuse arenemine ja uute teadmiste omandamine kinnistuvad praktilise loovtegevuse kaudu. Oskuste kujunemine on järjepidev protsess ja oma kogemustega seostatakse teadmisi nüüdisaegsest maailmast. Oluline on avastada ja luua seoseid teistes õppeainetes käsitletavate ajastute ja teemadega.

Nii ajaloo kui ka nüüdiskunsti mõistmisele annavad aluse õppekäigud muuseumidesse ja galeriidesse. Kunstiajaloost näidete valikul lähtutakse üldisematest teemadest ega taotleta kronoloogilise ülevaate andmist. Peamine on luua sild mineviku ja nüüdisaja nähtuste vahel. Kõigi teemade käsitlemisel tuuakse võimalikult palju näiteid kunstist ja visuaalsest kultuurist Eestis.

Muusikaõpetus

Muusikaõpetus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse kaudu. Muusikaõpetuses laiendatakse võimalusi muusikaga tegelemiseks ja sellest rõõmu tundmiseks, toetades elukestva muusikaharrastuse kujunemist. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Muusika õppeaine koostisosad on:

laulmine;

pillimäng;

muusikaline liikumine;

omalooming;

muusika kuulamine ja muusikalugu;

muusikaline kirjaoskus;

õppekäigud.

Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltán Kodály meetodi ja Carl Orffi pedagoogika adapteeritud käsitlusele ning tänapäeva pedagoogika teadmusele ja kogemusele. Muusika on aine, mille õpetuse osad on üksteisega mitmetähenduslikus ja tihedas seoses, seetõttu on neid keeruline eraldada. Õppeaine koostisosad kattuvad muusikaliste tegevustega. Musitseerimise all mõistetakse igasugust muusikalist eneseväljendust, nagu laulmist, pillimängu liikumist ja omaloomingut. Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Muusikaloos tutvustatakse erinevaid karaktereid, väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete. Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse õppekavas sisalduva noodikirja lugemise oskust musitseerides. Õpilaste silmaringi ja muusikalise maitse kujundamiseks on vajalikud õppekäigud (sh virtuaalsed) kontserdipaikadesse, teatritesse

ning muuseumidesse. Õpilaste üldkultuurilised teadmised põhinevad teadlikkusel kohalikust, oma riigi ja Euroopa kultuuripärandist ning nende rollist maailmas. See hõlmab teadmisi peamistest kultuurisaavutustest (sh popkultuurist). Oluline osa muusikaõpetusest on koolisisese kontserdielu korraldamine, et õpilastel tekiks muusika kuulamise harjumus ning ürituste korraldamise kogemus. Muusika kaudu kujundatakse harmoonilist isiksust, puudutades nii keha, tundeid kui ka intellekti.

Muusikaõpetusel on tasakaalustav ja toetav roll õpilase emotsionaalses arengus ning teiste õppeainete omandamises. Musitseerides arendatakse õpilase isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ja koos musitseerimiseks ning loominguliseks eneseväljenduseks. Rühmas ja üksi õppides arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, sallivust, paindlikkust ja emotsionaalset kompetentsust ning juhitakse õpilase enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Ühislaulmise, ansamblimängu ja koorilauluga arendatakse sotsiaalseid oskusi ning kujundatakse isamaa-armastust ja kogukonnatunnet.

Muusika ainekava koostades on lähtutud järgmistest põhimõtetest:

teadvustada ja tähtsustada ühislaulmise kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist rolli;

rõhutada musitseerimise osatähtsust;

julgustada ja toetada loomingulist eneseväljendust;

teadvustada ja süvendada õpilase isiklikku suhet muusikaga;

rõhutada muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetilise väärtushinnangute

kujundamisel, tunde- ja mõttemaailma arendamisel ning rikastamisel;

lähutada õppes õppija vajadustest ning tähtsustada integreeritud tegevusi;

Soodustada digipädevuste arengut muusikatundides (heli salvestamine, digitaalsed noodiprogrammid, muusikarakendused, muusikat genereerivad tehisarud jm)

1.3 Üldpädevuste kujunemine õppeaines

Kunstide valdkond võimaldab kõiki üldpädevusi loomulikult lõimida igapäevasesse õppetöösse nii teooria kui ka praktika kaudu.

Kultuuri-ja väärtuspädevus - kunstid rõhutavad kultuuriteadmisi. Kõigis tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust, toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Loominguline tegevus õpetavad teadvustama, hindama erinevaid ideid ja seisukohti.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus - rühmatööd, arutlused ja esitlused kujundavad koostöövalmidust ja üksteise toetamise. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Harjutatakse oma seisukohtade kaitsmist ning teiste arvamustest lugupidamist.

Enesemääratluspädevus - loovülesannetes saadav pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad õppida tundma oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset enesehinnangut. • Õpipädevus - kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu. Siinsed probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes situatsioonides. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus - kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest, jms rääkimine, ulatudes lihtsast argikeelsest ainespetsiifilise keelekasutuseni. Oma tööde esitlemine, võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskuse kujunemist ning ainealase oskussõnavara kasutamist.

Matemaatikapädevuse - selle arengut toetavad kunstides rakendatavad ülesanded, kus tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Võrrelda ja liigitada erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutada sümbboleid.

Ettevõtlikkuspädevus - ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetab õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaelu nähtustega. Kunstide valdkonnas on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi.

Digipädevus - õpilased oskavad kasutada uuenevat digitehnoloogiat nii õppimisel, kodanikuna suheldes kui kogukondades suheldes, leida ja säilitada digivahendite abil infot; oskavad kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; on teadlikud digikeskkonna ohtudest;

kasutavad probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhtlevad ja teevad koostööd erinevates digikeskkondades, osalevad digitaalses sisuloomes.

1.4 Lõiming

1.4.1 Lõiming teiste ainevaldkondadega

Kunstid on tihedalt seotud kõigi inimtegevuse valdkondade. Inimeseks olemine, sotsiaalsed suhted ja maailm on oma erinevates avaldumisvormides kunstide aines, seega teiste ainevaldkondadega suhestumine on kunstide loomulik osa.

Kunstiainete ja teiste ainevaldkondade seostamiseks on palju võimalusi:

1. Väärtushoiakute kujundamine ja maailma kultuurilise mitmekesisuse teadvustamine. Paljudes ainetes tutvutakse erinevate kultuuridega ning toetatakse kultuurilise ja sotsiaalse identiteedi kujunemist (kunstid, eesti keel ja kirjandus, võõrkeeled, ajalugu ja ühiskonnaõpetus, geograafia, käsitöö ja tehnoloogia, kehaline kasvatus). Kunstide kaudu saab eriti hästi teadvustada kultuuridevahelist dialoogi ja loovust.

Kattuvate või lähedaste mõistete kasutamine (kompositsioon, struktuur, rütm, plaan, stiil, variatsioon, improvisatsioon, liikumine, dünaamika jm): kunstid, keeled ja kirjandus, tehnoloogia, kehaline kasvatus.

Ainete sisust lähtuvate seoste esiletoomine:

sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;

emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis;

loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi;

matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid); •
käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad);

kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.

1.4.2 Läbivad teemad

Väärtused ja kõlblused. Kultuuriline identiteet - õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku ja maailma kultuuripärandiga, kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka kaasaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine laulupidudel, muusikaüritustel ja õpilastööde näitustel.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine - tutvutakse kunstide mitmekülgsede väljunditega igapäevaelus ning kunstidega seotud elukutsetega.

Tehnoloogia ja innovatsioon on seotud kunstidele omaste praktiliste loovtegevustega, mille vältel kasutatakse erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas toimetuleva inimese kujunemist.

Tervis ja ohutus - kunstides kasutatakse paljusid materjale, töövahendeid ja instrumente, mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe. Jälgitakse enda tervise ja ohutuse nõudeid tööprotsessis, suurt tähelepanu pööratakse erinevatele keskkondadele ja nende teadlikule kasutamisele.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - kunstides julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning katsetama oma ideede arendamist ja elluviimist. • Teabekeskond .Keskkonna ja jätkusuutlik areng - hõlmab mitmekülgsi oskusi nagu info

leidmine muusika ja kunsti kohta, helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne ja heliline kujundamine. Tutvutakse andmebaasidega, meediakeskkonna võimaluste ja ohtudega ning autorikaitse küsimustega.

2. KUNSTIÕPETUS

2.1 Õppe ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli kunstiõpetusega taotletakse, et õpilane:

tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid;

kasutab erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;

analüüsib kunstiteoseid ja visuaalset keskkonda, kasutades põhikoolis omandatud ainealast terminoloogiat, ning põhjendab oma arvamust;

märkab esemelise keskkonna ja visuaalse meedia esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;

õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;

seostab omavahel kunsti ning kultuuri, ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut ning mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt; teadvustab kultuurilist mitmekesisust.

Põhikooli lõpuks teadvustab kunsti rolli nii oma elus kui ka ühiskonnas ja orienteerub visuaalses keskkonnas.

2.1.1 Hindamine

Hinnet kujundavad:

loovus ja omanäolisus;

sisu ja ideega töötamise oskus, idee edasiandmise oskus läbi loomingulise tegevuse

töö puhtus; töö puhtus võiks minna viimistluse alla ja mina seda eraldi punktina välja ei tooks

viimistlus;

erinevate töövahendite õige kasutus; erinevate töövahendite võimaluste ja omapärade tundmine ja rakendamine loomeprotsessis; *õige kasutus on pigem suhteline ja ehk liiga piirav sõnastus*

õpitu rakendamine praktilistes töödes;

töö õigeaegne esitamine.

Hindamise kriteeriumid kunstiõpetuses

Hinne “5” - praktiline tegevus või selle tulemus on õige ja täielik, loogiline ja mõtestatud, praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev ja loov rakendamine. Väärtustab enda ja teiste loomingut. Töö on puhas ja korrektne. Töö on esitatud õigeaegselt.

Hinne “4” - praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õige, loogiline ja mõtestatud, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest. Töö veidi määratud või “ toores”. Töö on esitatud hiljem. Hinne “3” - praktiline tegevus või selle tulemus on põhiosas õige, põhioskused on omandatud, kuid teadmiste rakendamisel praktilises tegevuses esineb raskusi. Õpilane vajab juhendamist ja suunamist. Suhtumine oma töösse hooletu. Töö on must ja lohakas. Esitamise tähtaeg on möödunud.

2.2 I kooliaste

2.2.1 Taotletavad pädevused I kooliastmes Õpilane:

peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;

tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;

teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;

oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida; •
käitub loodust hoidvalt;

oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda;

austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;

oskab ilu märgata ja hinnata ilu mõistet mina sisse ei tooks, seda enam, et noortele on omane enda loomingut halvutavalt pidada koledaks, mitte piisavalt iluskas, mis on kunstis väga subjektiivne mõitse; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;

hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve; • oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;

teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

2.2.2 Kunstiõpetuse ainekava I klassile

Teema	Õppesisu	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest

Kujutamise- vormiõpetus.	ja Inimese kujutamine: täisfiguur eestvaates, portree eestvaates. Eluslooduse (loomad, linnud, putukad jne iseloomulikus asendis) kujutamine joone ja silueti abil. Tutvumine geomeetriliste põhivormidega seoses igapäevaeluga (ruumiliselt voolimisel ja meisterdamisel ning tasapinnaliselt joonistamisel ja maalimisel figuuride ülesehitamise ühe võttena).	Oskab kasutada ohutult töömaterjale, -vahendeid ja kunstitehnikaid loominguliseks eneseväljenduseks.	Loodusõpetus - looduse, Matemaatika	Matkapäev,
Värvi-, kompositsiooni- perspektiiviõpetus.	ja saadavad II astme värvid (oranž, roheline, violet). Meeleolu väljendamine värvidega.	Oskab kasutada kääre ja paberist šablooni järgi ise detaile välja lõigata.	geomeetrilised kujundid. Ruumiliste kujundite pinnalaotuste meisterdamine, tasapinnalised kujundid, mustrite kompositsioonid, geomeetrilistest kujunditest.	jõuluhommik metsas, projektipäevad, talvelaager- erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses.
Disain ja kirjaõpetus.		Oskab liimiga katta pindu ja teeb liimimistöid korrektselt, hoides puhta töö ja töölaua.	Tasapinnalised ja ruumilised kujundid.	Terviklikkuse tajumine (ära tundmine).
		Oskab kujutada figuure.	Emakeel - õigekiri kutsete, kuulutuste tegemisel, teemakohased jutukesed, ristsõnad, luuletused, kutse, õnnitluskaardi, teate	Spordipäev- liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus.
		Peab silmas pildi kompositsioonireegleid.		Loodusainete päev - stendi kujundamine.
		Oskab teha kollaaži ja voltida paberit.		Teatriskäik- süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites.
				Erinevate vormide, värvide nägemine

Vestlused kunstist.	Meisterdamine. Kunst (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika) ümbritsevas keskkonnas. Plakatikujundus. Kaaslaste tööde analüüs, tolerantne suhtumine kaasõpilaste töödesse. Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis	Oskab kunstiteoseid lihtsaskujundamine, piltjuttude vormis kirjeldada ja oma koostamine. eelistusi põhjendada. Märkab kujunduselemente loomine tunnis, muusika ümbritsevas keskkonnas. kuulamine tööle sobival meeleolu loomiseks.	kujundamine, piltjuttude koostamine. Muusikaõpetus - meeleolu Luule- ja lauluvõistlus- loomine tunnis, muusika Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine.	kostüümides, lava dekoratsioonides jne. Luule- ja lauluvõistlus- Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine.
			Inimeseõpetus - käitumine Isade- ja emadepäev- kodus, koolis, tänaval; portreede joonistamine. Kutsete kujundamine.	

Kasutatavad tehnikad ja materjalid. Skulptuur. Voolimine savist või muust pehmest materjalist. Erinevate tekstuuride loomine. Meisterdamine loodus- ja tehismaterjalist (pakendid, plastid, traat jne). Voltimine: karbid, loomad, inimesed jne. Maal. Kattevärvidega (guašš jt) maalimine spontaanselt ja läbimõeldult. Maalilise pinna saamine kriidi- ja õlipastellidega. Töötamine värvi- ja viltpliiatsitega. Kollaaž rebituna värvipaberitest ja/või makulatuurist. Graafika. Joonistamine pliiatsi ja viltpliiatsitega. Punkti ja joone kasutamine faktuuri loomiseks. Paljundusgraafika: natuur-, papi- ja materjalitrükk guaši või temperaga.	töölaua korrashoid, liiklus tänaval.	Jõulupeod- lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Õpilastööde näitus- õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine. Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus - stendi kujundamine, jutu illustreerimine. Stiilipäev- stendi kujundamine. Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus. Keskkond ja säästev areng. Emakeelepäev- stendi kujundamine. Eesti Vabariigi aastapäev- stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümbolika detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus.
--	---	--

2.2.3 Kunstiõpetuse ainekava II klassile

Teema	Õppesisu	Taotletavad õppetulemused	Lõiming õppeainetega	teiste	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
-------	----------	------------------------------	-------------------------	--------	--

Kujutamise- vormiõpetus. ja Värvi-, kompositsiooni-, perspektiiviõpetus.	Inimese kujutamine: portree eestvaates, täisfiguur eest- ja külgsuures, eluslooduse (loomad, linnud, putukad jne iseloomulikus asendis ja liikumises), eluta looduse (kivid, vesi jne) kujutamine; vormi ülesehitamine geomeetriliste kujundite abil. Kuuevärviring: põhivärvid (kollane, punane, sinine) ja nende segamisel saadavad II astme värvid (oranž, roheline, violet); helestamine ja tumestamine; meeleolu väljendamine värvidega. Pea- ja kõrvalelemendid ning taust; rütm, rühmitamine. Suuruse näiline vähenemine kauguses;	hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurusuhteid; kujutab vaatluse järgi ees asetsevad objekte arvestades nende kuju, suurusuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jäalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; eristab sooja ja külma koloriiti;	Inimeseõpetusest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;. Emakeel-pildi kirjeldamine, õnnitluskaartide kirjutamine; Rahvakunst. Koomiks. Loodusõpetusest lähtudes teadvustatakse inimese kuulumis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle	Õpimapi koostamine: õpilane kogub õpitud tehnikas teostatud tööd mappi. Mapp sisaldab tunnitöid Matkapäev - erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine). Spordipäev- liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus. Loodusainete päev- stendi kujundamine. Teatriskäik- kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide
---	---	--	--	--

Disain (kujundus, kujundamine)	Tarbevormid; etenduse kujundus; raamat kui kunstiobjekt.	saavutab kompositsiooni tasakaalu; eristab sümmeetrilisi ja asümmeetrilisi vorme kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne) kirjeldab Eesti rahvakunstile (rahvariided, tarbeesemed, arhitektuur) iseloomulikke jooni;	eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi. Matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist; sümbolid ja meetodid.	nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne. Stendi kujundamine. Luule- ja lauluvõistlus-lavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine.
--------------------------------	--	---	--	--

Vestlused kunstist	Kunst ümbritsevas keskkonnas; kaaslaste tööde vaatlus, tolerantne suhtumine kaasõpilaste töödesse; rahvakunst. Kasutatavad tehnikad ja materjalid: Skulptuur-voolimine savist või muust pehmest materjalist; erinevate tekstuuride loomine; meisterdamine loodus- ja tehismaterjalist (pakendid, plastid, traat jne); voltimine (karbid, loomad, inimesed jne). Maal-maalimine kattevärvidega (guašš jt) spontaanselt ja läbimõeldumalt; töötamine värvi- ja viltpliiatsitega; kollaaž. Graafika-joonistamine pliiatsi ja viltpliiatsitega; punkti ja joone kasutamine mustrite loomiseks	• suhtub mõistvalt endaga ja teistega töödesse.	Käsitööst lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad). Kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust. ja koordineerimist.	Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine. Emakeelepäev- stendi kujundamine. Eesti Vabariigi aastapäev- stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine.
---------------------------	--	--	---	---

2.2.4 Kunstiõpetuse ainekava III klassile

Teema	Õppesisu	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
-------	----------	---------------------------	--------------------------------	---

Kujutamise- ja vormiõpetus	Inimene kui graafilise kujutamise keskne objekt. Lihtsamate anatoomiliste vormide kujutamine. Inimfiguuri põhiproportsioonid ja mahtude jaotumine. Näotüüp ja näoosade põhiproportsioonid. Eluslooduse (loomad, linnud, liblikad jne) iseloomulikus asendis ja liikumises, eluta looduse (kivid, vesi) ja tehisevormide (ehitised, sõidukid jne) kujutamine joone ja silueti abil. Töö geomeetriliste põhivormidega seoses igapäevaeluga. Joonte omadustega tutvumine. Tegelikud ja illusoorseid jooned. Joonekompositsioon. Heledad jooned tumedal pinnal. Joonte	• kujutab inimest (täisfiguuri ja nägu, paigal ja liikumises) omal viisil temaatilistes kompositsioonides; valib ümbritsevate objektide (inimesed, loomad-linnud, taimed, kivid, ehitused, sõidukid jne) iseloomulikud jooned ja kujutab neid oma võtetega; ehitab (joonistades, voolides) keerulisemad vormid üles lihtsamate geomeetriliste kujundite abil. • segab põhivärvide II astme värvid ja põhjendab sellele toetudes põhivärvide mõistet; segab valge ja musta abil värvide heledamad ja tumedamad astmed; leiab vaadeldavatel pildidel peamised tegelased ja	Emakeel- muinasjuttude, luuletuste, mõistatuste illustreerimine; Sündmuse, isiku, looma, eseme jm kirjeldamine. Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Jutu kirjutamine pilditäiendusena (pildi allkiri, tegelaskõne jms), piltjutt. Tingmärgid, skeemid, kaardid, tabelid õppekirjanduses, lasteraamatutes ja lasteajakirjanduses. Suulised või kirjalikud arutlused õppekäigust,	Õpimapi koostamine: õpilane kogub õpitud tehnikas teostatud tööd mappi. Mapp sisaldab tunnitöid ja õpijuhiseid. Õppekäigud looduse või tehiskeskkonda (linnaväljak, mõis, park, kaevandus), muuseumi, näitusele või teatrisse. Näituse korraldamine.
-----------------------------------	--	---	--	---

Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus	orientatsioon (vertikaal- ja horisontaaljooned, sirg- ja kõverjooned). Joonte kvaliteet. Joonetugevus väljendusvahendina. Pidev- ja katkendjoon. Joonlaua kasutamine. Kuuevärviring: põhivärvid (kollane, punane, sinine) ja nende segamisel saadavad II astme värvid (oranž, roheline, violet). Helestamine ja	objektid. organiseerib pildi pinda arvestades paberi suurust ja kuju kasutades erinevaid paberiformaate; arvestab meisterdades teose otstarvet, materjali, tehnoloogiat ja välimust	klassi tööde väljapanekust. Matemaatika-geomeetrilised kujundid igapäeva-elus, joonlauaga mõõtmine, Kauguste hindamine looduses.. Eristab ja leiab ümbritsevast lihtsamaid tasandilisi ja ruumilisi kujundeid.	Rühma- ja grupitööd, mis arendavad koostööoskust Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus- stendi kujundamine, jutu illustreerimine. Stiilipäev- stendi kujundamine. Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus.
--	---	--	---	---

Disain igapäevaelus	tumestamine ning külmad ja soojad toonid. Meeleolu väljendamine värvidega. Pildi pinna organiseerimine (kujutatava suuruse ja paberiformaadi erinevad suhted). Pea- ja kõrvalelemendid ning taust. Pildi üksikosade tasakaal. Rütm, rühmitamine ning osaline kattumine. Ribaornament. Suuruse vähenemine kauguses. Meisterdamine, lähtudes otstarbest,	nimetab etenduse ja filmi kujunduse elemente (kostüümid, lava-, valgus-, helikujundus); võrdleb raamatute teksti ja selle illustratsiooni. tunneb ümbritsevas keskkonnas ära ja liigitab (nimetab õige nimega) järgmised kunstiiliid: arhitektuur, skulptuur, maal;	Loodusõpetus- elus ja eluta loodus, Plaanid ja kaardid (sh temaatilised) koos tingmärkide, sümbolitega; koduloomad, metsloomad, õppekäigud vabasse loodusesse, loodusvaatlused aastaegadele iseloomulikud värvid, loodusliku materjali korjamine meisterdamiseks. Tööõpetus-meisterdamine looduslikust materjalist, voolimine. Muusikaõpetus- kuulatud pala järgi pildi joonistamine Kehaline kasvatus Liikumine kujundites	Emakeelepäev- stendi kujundamine. Eesti Vabariigi aastapäev- stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümboolikaga detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus. Võõrkeelenädal, naaberriigi päev- erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike eluloo ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine.
------------------------	---	--	--	---

Vestlused kunstist	materjalist, tehnoloogiast (mänguasjad, pakendid, ruumikaunistused, maketid jne looduslikest ja tehismaterjalidest). Rütmiharjutused ja mängud kirjaelementide ja tähtedega (joonistatult, maalitult, rebitult, volditult). Tööd joonlaua ja sirkliga. Kunst meie ümber. Oma kodulinna/asula, kodumaja/korteri,	räägib oma loomingust (tegevusest) kasutades lihtsamaid ainealaseid mõisteid; võrdleb oma ja kaaslaste töid, toob esile lahenduste erinevusi. Kirjeldab kunstiteoseid ning põhjendab oma eelistusi; austab enda ja kaasõpilaste loomingut.		
--------------------	--	--	--	--

	toa, suvekodu, aia/pargi kujundus. Kunst ruumis- kunstimuuseumid, - galeriid. Maailmakuulsad maalid. Tuntumad ajaloolised vaatamisväärsused maailmas. Raamatukujundus. Kujundamine teatris. Multifilmid. Virtuaalne maailm. Tegelikkuse ja virtuaalsete keskkondade võrdlus.			
--	---	--	--	--

Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis. Kasutatavad tehnikad ja materjalid: Skulptuur- Voolimine savist või muust pehmest materjalist. Meisterdamine loodus- ja tehismaterjalist (pakendid, plastid, traat jne). Voltimine: karbid, loomad, inimesed jne; Papjeemašee tehnikas maski valmistamine. Maalimine-. kattevärvidega (guašš jt) maalimine spontaanselt ja läbimõeldult. Maalilise pinna saamine kriidi- ja õlipastellidega. Töötamine värvi- ja viltpliiatsitega. Kollaaž rebituna värvipaberitest ja/või makulatuurist; Graafika- joonistamine pliiatsi ja viltpliiatsitega. Punkti ja joone kasutamine faktuuri loomiseks. Paljundusgraafika:natuur-, papi- ja materjalitrükk guaši või temperaga.	
---	--

2.3 II kooliaste

2.3.1 Taotletavad pädevused II kooliastmes

oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;

väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;

oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;

oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;

väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;

oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;

oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;

tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;

väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;

väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;

- on leidnud endale sobiva harrastuse.

2.3.2 Kunstiõpetuse ainekava IV klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
Kujutamise- ja vormiõpetus	Ümbruse kujutamine-Erinevate objektide kujutamine: erinevad majad linnas ja maal. Pildiruum - ruumilisuse edastamine (esemete suurussuhted). Kompositsioon - tasakaal, domineeriv osa pildil, koloriit, liikuvus. Inimene tegevuses, nägu, meeleolu, liikumise kujutamine. Geomeetria Ühe värvi erinevad toonid (nt kollakas-, sinakas pruunikasroheline); kolmanda	- Hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objektide elementide vahelisi suurussuhteid. - Kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurussuhteid ja paiknemist üksteise suhtes. - Arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo	Eesti keel- kunstnike töö eesti keele õpikutes, juturaamatutes, pildi kirjeldamine, õnnitluskaartide kirjutamine; kultuuri-sündmuste seostamine kirjandusega, väljendus. Muusikaõpetus-temaatilised joonistused muusika kuulamise järgi. Tööõpetus - kunsti väljendusvahendid. Sümmeetria ja asümmeetria. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis.	Õpimapi koostamine: õpilane kogub õpitud tehnikas teostatud tööd mappi. Mapp sisaldab tunnitöid ja õpijuhiseid. Õppekäigud loodus- või tehiskeskkonda (linnaväljak, mõis, park, kaevandus), muuseumi, näitusele või teatrisse. Suulised või kirjalikud arutlused õppekäigust, kultuurikogemusest, klassi tööde väljapanekust. Rühma- ja gruppitööd, mis arendavad koostööoskust, pakuvad võimaluse katsetada erinevaid rolle. Näituse korraldamine.

Värviõpetus	astme värvide saamine esimese ja teise astme värvide segamise teel; piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomselt); koloriit (soe ja külm). Märgid-liiklusmärgid ja nendest tulenevalt uute märkide kujundamine. (Nime) Tähtede kujundamine. Foto, digitaalgraafika ja video kasutamine lähiümbruse uurimisel	kujutamisel silmade asukohta sellel. Kujutab inimest erinevas asendis ja tegevuses. Segab ja kasutab maalimisel erinevaid toone. Saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel.	Kombinatorika geomeetrilistest elementidest ruumis ja tasapinnal. Loodusõpetus-temaatilised joonistused loodusest. Ilmastiku	Spordipäev- liikuvad objektid, meeleolud. Loodusainete päev- stendi kujundamine.
Disain				

Kõnelused kunstist	.(võimalusel). Ilmastiku-nähtuste jäädvustamine Trükiste, filmide, koomiksiste, arvutimängude, reklaamide pildikeele ja kujundamise uurimine ja võrdlemine. Kunstiteoste analüüs, kunstiürituste külastamine, nähtu põhjal arutelu, Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed Eestis ja maailmas, kultuuride eripärad. Värvide roll suurteostes. Rahvakunst-tikandid, vöökirjad. Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis. Kasutatavad tehnikad ja materjalid: Maalimine kattevärvide ja akvarellidega; tööd kriidi- ja õlipastellidega, värvi- ja viltpliiatsitega; kollaaž värvipaberist	• Eristab sooja ja külma koloriiti. • Kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne) lähtudes otstarbest. Analüüsib trükise kujunduse osi (kaanekujundus, kirjastiil, initsiaal, vinjett jne) ja terviklahendust. • Kasutab õpitud ainealaseid mõisteid kõnes ja kirjas.	kirjeldus (fotografeerimine) Matemaatika - geomeetrilised kujundid. Mõõtmised.	Teatriskäik- süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne. Võõrkeelenädal- erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike elulugu ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine. Luule- ja lauluvõistlus- lavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine. Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine. Jõulupeod - lavadekoratsioonid, kostüümikavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Näidendite päev/ nädal- lavadekoratsioonid, kostüümikavandite
--------------------	--	---	---	--

	ja/või makulatuurist. Joonistamine grafiit-, värvi-, vilt- ja pastapliatsiga; graafikatehnikad: kõrgrükk (nt papi-, materjali-, linoolrükk) ja lametrükk (mono- ja diatüüpia). Loob erinevaid tekstuure ja faktuure. Kasutab tehnilisi abivahendeid (joonlaud, sirkel) vastavalt vajadusele ja võimalustele.			kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine. Õpilastööde näitus- õppeaasta silmapaistvate õpilastööde
--	--	--	--	--

					väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine. Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus - stendi kujundamine, jutu illustreerimine. Stiilipäev- stendi kujundamine. Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus.
--	--	--	--	--	--

2.3.3 Kunstiõpetuse ainekava V klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming õppeainetega	teiste	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
-------	---------------------	---------------------------	-------------------------	--------	--

Kujutamise- ja vormiõpetus. Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus. Disain ja kirjaõpetus.	Inimese kujutamine: täisfiguuri ja näo proportsioonid; miimika; inimene tegevuses; vaikelu. Ühe värvi erinevad toonid (kollakas-, pruunikas-, sinakas- roheline jne.); piiratud arvu värvidega maalimine; akromaatilised ja kromaatilised värvid; sümmeetria ja asümmeetria; plaanilisus pildi pinnal. Tööd joonlaua ja sirkliga (ornament); teksti kujundamine; initialsiaal. Kunstiliigid (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, tarbekunst); kunsti väljendusvahendid (punkt, joon, pind, värv jne.); kunstimälestised. Võimalusel	• hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurussuhteid; kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurussuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; • kujutab inimest erinevas asendis ja tegevuses; leiab erinevaid ameteid kõige enam iseloomustavad tunnused (keskkond, riietus, töövahendid) ja kasutab neid temaatilistes kompositsioonides; leiab	Tööõpetus - kunsti väljendusvahendid. Kunstiliigid. Sümmeetria ja asümmeetria. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. Kombinatorika geomeetristest elementidest ruumis ja tasapinnal. Eesti keel - teksti kujundamine. Rahvakunst. Koomiks. Ajalugu – Kammkeraamika. (film +praktiline töö keraamikaklassis) kunstiliigid. Rahvakunst. Arhitektuur.	Matkapäev, jõuluhommik metsas, projektipäevad, talvelaager- erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine). Spordipäev- liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus. Loodusainete päev- stendi kujundamine. Teatriskäik- süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne. Võõrkeelenädal- erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur,
--	---	--	--	---

Vestlused kunstist.	toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis.	asjakohast pildilist infot, näidiseid ja eeskujusid ning kasutab neid loominguliselt oma töös; segab ja kasutab maalimisel iga värvi suurt hulka erinevaid toone; saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel; kasutab maalimisel piiratud värvivalikut eristab sooja ja külma koloriiti; eristab sümmeetrilisi ja asümmeetrilisi vorme ja kompositsioone;	Kunstimälestised. Kunstimõisted. Muusika - rahvakunst. Loodusõpetus - varju tekkimine. Langev vari.	usundid jne). Kunstnike elulugu ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine.
---------------------	--	---	---	---

Kasutatavad tehnikad ja materjalid: Maal- maalimine kattevärvide ja akvarellidega, õlipastellidega; tööd värvi- ja viltpliiatsitega; kollaaž värvipaberitest ja /või makulatuurist; graafika- joonistamine grafiit- värvi- ja viltpliiatsiga; skulptuur - lõikamine pehmetest materjalidest.	• eristab piiratud ja piiramata pinda. • Loob võrgustiku abil piiramata pindu, nimetab nende kasutusalasid; katsetab eeltööna erinevaid kompositsioonilisi lahendusi. kujundab oma lähemat ümbrust • (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne) lähtudes otstarbest; • kujundab ornamenti (sh rahvuslikku) ja nimetab selle traditsioonilisi ja • kaasaegseid iseloomustab kunstiliike (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, disain) ja nende • loetleb natüürmortides kasutatavaid objekte • ja seletab nende üldistamise alusel natüürmordi mõistet. Eristab natüürmorti teiste žanrite hulgast; tunneb ära portree-, maastikužanri; toob kunstiteost kirjeldades esile nii sisulisi kui vormilisi elemente;	Matemaatika - pöörd- ja kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt.	- Luule- ja lauluvõistlus- lavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine. Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine. Jõulupeod- lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine kujundamine. Õpilastööde näitus- õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine. Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus- stendi kujundamine, jutu illustreerimine. Stiilipäev- stendi kujundamine. Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus.
---	---	--	---

	kasutab õpitud ainealaseid mõisteid kõnes ja kirjas; kirjeldab Eesti rahvakunstile (rahvariided, tarbeesemed, arhitektuur) iseloomulikke jooni; suhtub mõistvalt enda ja teiste töödesse ning ümbritsevasse kunsti loob erinevaid tekstuure ja fakteure; eristab mahulist vormi (ümarplastika, reljeef) tasapinnalisest vormist; selgitab graafika kui trükitehnika olemust;		
--	---	--	--

	• kavandab tööd lähtuvalt materjali, tehnika • ja/või tehnoloogia eripärast; kasutab tehnilisi abivahendeid (joonlaud, sirkel, trükipress jne) vastavalt vajadusele ja võimalustele.		Keskkond ja säästev areng. Emakeelepäev- stendi kujundamine. Eesti Vabariigi aastapäev- stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümbolika detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus.
--	--	--	---

2.3.4 Kunstiõpetuse ainekava VI klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
-------	---------------------	---------------------------	-----------------------------	---

Kujutamise- ja vormiõpetus. Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus	Inimese kujutamine: täisfiguuri ja näo proportsioonid; inimene tegevuses, inimese, looduse ja tehisevormide suhe; visandamine natuurist. Vaikelu (natüürmort); varju tekkimine. Langev vari. Ühe värvi erinevad toonid (nt kollakas-, sinakas, pruunikasroheline); kolmanda astme värvide saamine esimese ja teise astme värvide segamise teel; piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomselt); koloriit (sh soe ja külm). Kompositsiooni tasakaal. Pildi dominant; sümmeetria ja asümmeetria; piiratud ja piiramata pinnad. Plaanilisus pildi pinnal; pöörd- ja	hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurussuhteid; kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurussuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; kujutab veenvalt inimest erinevas asendis ja tegevuses;	Sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega; Emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset väljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis; Loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulumis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse	Matkapäev - erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine). Spordipäev - liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus. Leivapäev - stendi kujundamine. Teatriskäik - süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne. Võõrkeelenädal - erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid)
---	--	--	---	---

Disain	kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt. Keskkonna kujundus sise- ja välisruumis (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne) ;ornament (sh rahvuslik); raamatu ja muu trükise kujundus (sh initsiaal, vinjett, fantaasiakiri jne); koomiks. Kunstiliikide (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, disain) iseloomustus; kunsti väljendusvahendid (punkt, joon, pind, värv, vorm jne); kunstimõisteid (originaal, koopia, võltsing, reproduktsioon, jne); rahvakunst;	leiab erinevaid ameteid kõige enam iseloomustavad tunnused (keskkond, riietus, töövahendid) ja kasutab neid temaatilistes kompositsioonides; leiab asjakohast pildilist infot, näidiseid ja eeskujusid ning kasutab neid loominguliselt oma töös;	tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi;	jne). Kunstnike eluloo ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine. Luule- ja lauluvõistlus - lavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine. Isade- ja emadepäev - portreede joonistamine. Kutsete kujundamine.
--------	--	---	--	---

kultuuriväärtused ja kunstimälestised; massi- ja kommerts-kultuur . Kasutatavad tehnikad ja materjalid: Skulptuur Skulptuuride modelleerimine savist ja lõikamine pehmetest materjalidest (vahtplast jne); keraamika; reljeef. Maal Maalimine kattevärvide ja akvarellidega; tööd kriidi- ja õlipastellidega, värvi- ja viltpliiatsitega; kollaaž värvipaberist ja/või makulatuurist. Graafika	• selgitab varju tekkimise põhimõtet. segab ja kasutab maalimisel iga värvi suurt hulka • erinevaid toone; saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel; • kasutab maalimisel piiratud värvivalikut (sh maalib monokroomselt); kirjeldab pildi koloriiti, eristab sooja ja külma koloriiti; teisendab värvimodulatsiooni põhimõttel pildi koloriiti segades kõik värvid läbi ühe juhtvärviga. • saavutab kompositsiooni tasakaalu; määrab teose	Matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid); Käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad); Kehalisest kasvatus Liikumis- ja tantsukombinatsioonid; ruumitaju, põimumine liikumisel. Kaardi ja maastiku võrdlemine. Maastikuobjektid, leppemärgid, reljeefivormid. Orienteerumismängud, orienteerumine etteantud või enda joonistatud plaani ning silmapaistvate loodus- või tehisobjektide järgi etteantud piirkonnas.	Jõulupeod - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine.. Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus - stendi kujundamine, jutu illustreerimine, joonistamine. Lavakujundus. Emakeelepäev - stendi kujundamine. Eesti Vabariigi aastapäev - stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümboolikaga detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus.
---	---	--	--

Joonistamine grafiit-, värvi-, vilt- ja pastapliiatsiga; graafikatehnikad: kõrgtrükk (nt papi-, materjali-, linooltrükk) ja lametrükk (mono- ja diatüüpia).	dominandi, loob selle teadlikult oma töös; eristab sümmeetrilisi ja asümmeetrilisi vorme ja kompositsioone; eristab piiratud ja piiramata pinda. kujutab tasapinnal pöörd- ja kandiliste kehade mahulisust ja nende		
--	--	--	--

	asukohta silmapiiri suhtes. • kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne) • lähtudes otstarbest; • kujundab ornamenti (sh rahvuslikku) ja nimetab selle traditsioonilisi ja kaasaegseid kasutusvõimalusi; • iseloomustab kunstiliike (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, disain) ja nende • väljendusvahendeid (punkt, joon, pind, värv, vorm jne); • loetleb natüürmortides kasutatavaid objekte ja seletab nende üldistamise alusel natüürmordi mõistet. Eristab natüürmorti teiste žanrite hulgast; • tunneb ära portree-, maastikužanri;		
--	--	--	--

	• toob kunstiteost kirjeldades esile nii sisulisi kui vormilisi elemente;		
	• selgitab originaali, koopia ja reproduktsiooni erinevust; • kasutab õpitud ainealaseid mõisteid kõnes ja kirjas; • väärtustab oma(rahvus)kultuuri kõrval kohalikku (elukoha) • kirjeldab Eesti rahvakunstile (rahvariided, tarbeesemed, arhitektuur) iseloomulikke jooni; • kavandab tööd lähtuvalt materjali, tehnika ja/või tehnoloogia eripärast; • kasutab tehnilisi abivahendeid (joonlaud, sirkel, trükipress jne) vastavalt vajadusele ja võimalustele.		

2.4 III kooliaste

2.4.1 Taotletavad pädevused III kooliastmes

- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;

tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;

on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;

suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;

suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad loogika ja ruumilise mõtlemise ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;

mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;

suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;

on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;

suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;

- väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;

mõtleb loovalt, on avatud enesearendamisele. Kõikides alljärgnevates ainekavades ei ole sisse toodud nüüdis/kaasaegse kunsti võimaluste tundmist ja sellega suhestumist. Seda nii sisuliselt poolelt kui ka tehniliste võimaluste osas. Videokunst, performants, installatsioon, helikunst, maastikukunst, foto, tekstikunst. On oluline, et lisaks klassikalistele tehnikatele tutvuks õpilased ka nende tehniliste võimalustega ja näidetega, kuidas hetkel tegutsevad kunstnikud enda ideed edasi annavad.

2.4.2 Kunstiõpetuse ainekava VII klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest.
Kujutamise ja vormiõpetus.	Ümbruse kujutamine- tänav, taluõu, kõrghooned. Hoonete välisdetailide esile toomine. Pildi muutmine efektsemaks – peegeldus, illusioon, perspektiiv. Asjade kolmemõõtmelisus. Natüürmordi koostamine ja selle järgi joonistamine. Valgus, vari, läige, langev	• Loeb inimese keha-asenditest ja ilmetest (ka pildil) välja tema meeleolu ja tundeid; määrab (objektidel või pildil) langeva ja omavarju, pool- ja täisvarju ning kirjeldab nende erinevusi; • modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga. selgitab mõistete „värv” ja	Tööõpetus - kunsti väljendusvahendid. Kunstiliigid. Sümmeetria ja asümmeetria. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. Kombinatorika geomeetrilistest elementidest ruumis ja tasapinnal.	Matkapäev, jõuluhommik metsas, projektipäevad, talvelaager - erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine). Spordipäev - liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus. Loodusainete päev - stendi kujundamine.

Värviõpetus	vari. Inimene „suunatud” pilk, näo detailid. Erinevate meeleoludega inimeste väljendamine. Geomeetrilised kujundid sümbolitena. Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad, tasakaal, värvimodulatsioon, ruumiillusioonid. Mõisted värv ja värvus Geomeetriliste kehade kasutamine disainis.	• „värvus” erinevust. konstrueerib 1 ja 2 koondpunkti abil perspektiivseid vaateid objektidest ja ruumist; kasutab erinevaid vaatepunkte ruumi kujutamisel; selgitab reklaami eesmärgi ja mõju. Nimetab visuaalse reklaami peamised elemendid (visuaal, pealkiri, lööklause); kirjeldab tuntumaid märke ja sümboleid puudutavaid seoseid sisu ja vormi vahel; kirjeldab ja analüüsib kunstiteoseid arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet; määrab kujutamisaainestiku alusel kunstiteose žanri (religioosne, mütoloogiline, ajaloo-, olustikumaal);	Eesti keel - teksti kujundamine. Rahvakunst. Koomiks. Ajalugu - kunstiiliigid. Rahvakunst. Arhitektuur. Kunstimälestised. Kunstimõisted. Muusika - rahvakunst. Loodusõpetus - varju tekkimine. Langev vari. Matemaatika - pöörd- ja kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt.	Teatriskäik - süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne. Võõrkeelenädal - erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike elulugu ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine. Luule- ja lauluvõistlus - lavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste
-------------	---	--	--	---

--	--	--	--	--

Disain, kirjaõpetus Vestlused kunstist	Märkide ja kujude mitmetähenduslikkus. Firmamärgid, logod. Omaloodud kirja (šrifti) kujundamine, kasutamine Kombinatorika tasapinnal ja ruumis mitmesugustest materjalidest. Kunstiga seotud elukutsed. Muuseumide, näituste külastamine: arutelud, kunstiterminoloogia kasutamine. Erinevate kultuuride tuntumad kunsteosed. Kunst Eestis ja maailmaskeskajast barokini. Rahvakunst-erinevad tikandid esemetel, riietuses. Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuseumis.	• suhtub loominguliselt kunsti ja kultuuri erinevatesse nähtustesse: karikatuur, sarž; grafiti; tegevuskunst (häppening , performance); massikunst (foto, film, video, reklaam); kitš; virtuaalne kunst;	illustreerimine. Stendi kujundamine. Isade- ja emadepäev - portreede joonistamine. Kutsete kujundamine. Jõulupeod - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Näidendite päev/ nädal - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine. Õpilastööde näitus - õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine. Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus- stendi kujundamine, jutu illustreerimine. Stiilipäev- stendi kujundamine. Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus. Keskkond ja säästev areng. Emakeelepäev- stendi kujundamine.
--	--	---	--

	Kasutatavad tehnikad ja materjalid:		
--	-------------------------------------	--	--

	digitaalse tehnika kasutamine loovtöodes (foto, video, digigraafika). Maalimine erinevatele materjalidele (puit, klaas, paber). Erinevad trükitehnikad. Skulptuur Modelleerimine ja konstrueerimine mitmesugustest materjalidest (nt papjeemašee, plastid, papp, puit, traat jne); installatsioon. Maal Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel; Graafika Joonistamine sõe, tuši ja värviga, sule ja pintsliga.		Eesti Vabariigi aastapäev- stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümboolika detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus.
--	---	--	---

--	--	--	--

2.4.3 Kunstiõpetuse ainekava VIII klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
-------	---------------------	---------------------------	-----------------------------------	--

Kujutamise- ja vormiõpetus. Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus.	Inimese kujutamine: Poolprofiil; karikatuur ja sarz. kehakeel (sh miimika); vormi karakteri edasiandmine; inimese, loodus- ja tehisvormide stiliseerimine; esemete modelleerimine valguse ja varjuga (valgus, langev ja omavari, täis- ja poolvari). Värvide optiline segunemine; kompositsiooniskeemid; kuldlõige; kadreerimine. Märk ja sümbol (peremärk, firmamärk, piktogramm, eksliibris). Karikatuur; kunsti areng keskajast 20. saj. lõpuni; kunsti piiride avardamine;	• Tunneb visuaalse kunsti põhimõisteid ning oskab neid kasutada kõnes ja kirjas; oskab kasutada kõiki 8. klassi ainekavas olevaid töömaterjale, vahendeid ning kujutamise ja kujundamise viise kunstiliseks enese-väljenduseks; tunneb vormi-, värvi-, kompositsiooni-, perspektiivi- ja kirjaõpetuse lihtsamaid reegleid; oskab üldjoontes eristada visuaalse kunsti arengu etappe; eristab kõrgkultuuri massikultuuri nähtustest.	Loodusõpetus - värvide kontrastid, vastastikused mõjud. Kooskõlad ja tasakaal. Mõisted värv ja värvus. Matemaatika - moodul. Kombinatorika tasapinnal. Abstraktne kompositsioon. Groteski- ja laisulekirja võtted sule või markeriga. Joonestamise algteadmised Muusikaõpetus - massikunst: foto, film, video, reklaam. Eesti keel - massikunst: foto, film, video, reklaam. Kadreerimine (foto- ja videokunst). Kunsti liigid ja žanrid. Eesti rahvakunsti seosed põhjamaade,	Matkapäev, jõuluhommik metsas, projektipäevad, talvelaager - erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine). Spordipäev - liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus. Loodusainete päev - stendi kujundamine. Teatriskäik - süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne. Võõrkeelenädal - erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine.
--	--	---	--	---

Disain ja kirjaõpetus.	ja inspiratsiooniallikad ja looming; kitši olemus.		soomeugri rahvaste ja maailma etnograafilise kunstiga. Tegevuskunst.	Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne).
Vestlused kunstist.	Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis.		Ajalugu - kunsti areng keskajast 20. sajandi	Kunstnike elulugu ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine.
	Kasutatavad tehnikad ja materjalid			Luule- ja lauluvõistlus - lavadekoratsioonid, kutsete ja

	Skulptuur-modelleerimine erinevatest materjalidest. Maal Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel; Graafika Joonistamine sõe, tuši ja värviga, sule ja pintsliga, värvilise pliiatsi, viltpliiatsiga.		lõpuni. Restaureerimine ja renoveerimine. Füüsika - esemete modelleerimine valguse - varjuga. Värvide optiline segunemine. Kadreerimine (foto- ja videokunst). Ruumiillusioonid (op. kunst).	kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine. Isade- ja emadepäev - portreede joonistamine. Kutsete kujundamine. Jõulupeod - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Näidendite päev/ nädal - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine. Õpilastööde näitus - õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine.
--	--	--	---	---

				Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus - stendi kujundamine, jutu illustreerimine. Stiilipäev - stendi kujundamine. Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus. Keskkond ja säästev areng.
--	--	--	--	---

				Emakeelepäev - stendi kujundamine. Eesti Vabariigi aastapäev - stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümboolika detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus. Playback – koolimaja kaunistamine. Kostüümide ja rekvisiitide kujundamine.
--	--	--	--	--

2.4.4 Kunstiõpetuse ainekava IX klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
-------	---------------------	---------------------------	-----------------------------	---

Kujutamise- ja vormiõpetus. Värvi-, kompositsiooni-, perspektiiviõpetus	Inimese kujutamine: kehakeel (sh miimika); vormi karakteri edasiandmine; inimese, loodus- ja tehisevormide stiliseerimine, deformeerimine; esemete modelleerimine valguse ja varjuga (valgus, langev ja omavari, täis- ja poolvari). Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad ja tasakaal; värvide optiline segunemine; värvide psühhofüsioloogiline mõju (sh külmad-soojad, eenduvad-taanduvad, kerged, rasked värvid); värv ja värvus. Kompositsiooniskeemid (kolmnurk, diagonaal, kuldlõige); kaader ja kadreerimine (ka foto- ja videokunstis); abstraktne kunst. Erinev vaatepunkt (konna- ja	Loeb inimese kehaasenditest ja ilmetest (ka pildil) välja tema meeleolu ja tundeid; lihtsustab ja deformeerib kujutatavat suurema karaktersuse ja emotsionaalsuse saavutamiseks; kasutab kujundit oma mõtete edastamiseks; kasutab kunstiteost või stiili oma loomingu eeskujud või lähtepunktina; määrab (objektidel või pildil) langeva ja omavarju, pool- ja	Sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega; Emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset väljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis; Loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulumis- ja nägemismeele	Matkapäev - erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine). Spordipäev - liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus. Loodusainete päev - stendi kujundamine. Teatriskäik - süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne. Võõrkeelenädal - erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine.
---	--	--	--	---

Disain	linnuperspektiiv); joonperspektiiv ühe ja kahe koondpunktiga; õhu- ja värviperspektiiv. Tootedisain, ruumidisain, tarbeeseme kujundus. Ergonoomika; graafiline disain. Kujunduse ühtne stiil; märk ja	täisvarju ning kirjeldab nende erinevusi; modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga. kasutab teose kompositsiooni ja koloriidi tasakaalustamiseks ning olulise esiletoomiseks paindlikult värvide kontraste (soe-külm, heletume, hulgakontrast);	füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning	Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike eluloo ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine. Luule- ja lauluvõistlus - lavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine. Isade- ja emadepäev - portreede joonistamine. Kutsete kujundamine.
--------	---	--	---	--

Kunstivaatlus, analüüs (vestlused kunstist	sümbol (nt peremärk, firmamärk, piktogramm); reklaam; šrift, kirjaoptika, teksti kujundamine. Kunsti žanrid. Stiil; karikatuur, sarž. Grafiti; tegevuskunst (happening, performance); massikunst: foto, film, video, reklaam. Kitš; kunsti piiride avardumine. Virtuaalne kunst; inspiratsiooniallikad ja looming; Eesti rahvakunst kui soomeugri ja maailma etnograafilise kunsti osa; restaureerimine, renoveerimine ja konserveerimine.	• suurendavad-vähendavad toonid); • selgitab mõistete „värv” ja „värvus” erinevust. tunneb ära kolmnurkse, diagonaalse ja kuldlõikelise kompositsiooniskeemi; kasutab kadreerimise erinevaid võimalusi; väljendab emotsioone ja kujutab nähtusi abstraktse kompositsioonina. -analüüsib vormi näilist muutumist sõltuvalt vaatepunktist (vaataja asukohast); konstrueerib 1 ja 2 koondpunkti abil perspektiivseid vaateid objektidest ja ruumist; kasutab erinevaid vaatepunkte ruumi kujutamisel; analüüsib (piltidel ja looduses) värvide näivat muutumist sõltuvalt objekti; analüüsib kunste argikeskkonna osana (keskkonnaestetika). Seostab keskkonna elemente (mööbel, trükised, tarbeesemed,	helide, valguse ja värvide omadusi; Matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid); Käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad); Kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni	Jõulupeod - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Näidendite päev/ nädal - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine. Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus - stendi kujundamine, jutu illustreerimine. Joonistamine. Lavakujundus. Emakeelepäev - stendi kujundamine.
---	---	---	---	--

	Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis. Kasutatavad tehnikad ja materjalid Skulptuur Modelleerimine ja konstrueerimine mitmesugustest materjalidest (nt papjeemašee, plastid, papp, puit, traat jne); Maal Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel. Graafika		Eesti Vabariigi aastapäev – stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümboolikaga detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus. Playback – koolimaja kaunistamine. Kostüümide ja rekvisiitide kujundamine.
--	---	--	---

Joonistamine sõe, tuši ja värviga, sule ja pintsliga. Paljundusgraafika: kõrg- ja sügavtrükk vastavalt võimalustele.	• ruum, ehitised, linnakujundus, haljastus, monumendid jne) kunstniku tööga; kirjeldab üldjoontes peamisi disaini alaliike: graafiline, keskkonna-, tootedisain, tarbekunst (sh mood, reklaam, ruumikujundus jne); • valib kujundatavale sobiva šrifti, arvestab kirjaoptikat; • selgitab reklaami eesmärgi ja mõju. Nimetab visuaalse reklaami peamised elemendid (visuaal, pealkiri, lõõklause); • kirjeldab tuntumaid märke ja sümboleid puudutavaid seoseid sisu ja vormi vahel; • võrdleb erinevaid kujundusstiile arvestades kunstniku käekirja, sihtgruppi, traditsiooni, ajastut. • kirjeldab ja analüüsib kunstiteoseid arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet;
--	---

- | | | |
|--|--|--|
| | <ul style="list-style-type: none">• määrab kujutamisainestiku alusel kunstiteose žanri (religioosne, | |
|--|--|--|

mütoloogiline, ajaloo-, olustikumaal);	
---	--

- | | |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none">• eristab ja kirjeldab selgete tunnustega kunstistiile (nt gootika, juugend, kubism, opkunst);• suhtub kriitilisloominguliselt kunsti ja kultuuri erinevatesse nähtustesse: karikatuur, sarž; grafiti; tegevuskunst (happening, performance); massikunst (foto, film, video, reklaam); kitsš; virtuaalne kunst;• kasutab ainespetsiifilist keelt kunstide kirjeldamisel ja mõtestamisel;• väärtustab maailmakultuuri mitmekesisust. Toob välja maailmakultuuri elemente oma- ja kohaliku kultuuri nähtustes; | |
|---|--|

• kirjeldab kunstimälestiste säilitamise viiside (restaureerimine, renoveerimine, konserveerimine) erinevusi;

• toob näiteid autorikaitse reeglitest
--

• väljendab end erinevate joonistus- ja

maalivahendite kaudu spontaanselt (visandlikult)
--

ja kaalutletult (viimistletult);

• valib iseseisvalt oma idee teostamiseks sobivaid vahendeid ja tehnoloogiaid (sh arvuti, videokaamera) ning väljundeid (sh assamblee, installatsioon jne);

• selgitab kõrg-, sügav- ja lametrüki tehnoloogilist erinevust.

3. MUUSIKAÕPETUS

3.1 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;

tunneb huvi muusika kui kunsti liigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;

mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;

kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;

väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;

teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;

teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda;

teab Eesti ja paikkonna tuntumaid heliloojaid ja interpreete ning väärtustab kultuuritraditsioone;

mõistab, kuidas huvi valdkonna vastu, muusikalised võimed ja teadmised võimaldavad kujundada sellest hobi (harrastuse) või tulevad tulevikus kasuks ameti valikul.

3.1.1 Hindamine

Esimeses kooliastmes kasutatakse muusikaõpetuses kujundavat hindamist, mille eesmärk on toetada õpilase arengut, eneseväljendust ja positiivset hoiakut muusika suhtes. Hindamine on jooksvalt õppeprotsessiga seotud ja keskendub õpilase osalemisele, pingutusele ja isiklikule arengule, mitte ainult tulemusele. Õpilase arengut hinnatakse sõnalise tagasiside kaudu ning perioodi ja õppeaasta lõpus väljendatakse tulemust kujul:

Arvestatud (A) - õpilane osaleb tundides järjekindlalt ja huviga, täidab õpetaja juhendamisel ülesandeid, arendab oma muusikalisi oskusi ja väljendab end muusikaliselt;

Mittearvestatud (MA) - Õpilane ei osale õppetöös piisavalt ega täida oma võimetele vastavalt kokkulepitud õppetegevusi.

Hindamisel võetakse arvesse:

Õpilase aktiivset osalemist muusikalistes tegevustes (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine, muusika kuulamine, omalooming);

Koostööoskust ja kaaslaste kuulamist;

Loovust ja esinemisjulgust;

Tähelepanelikkust ning ülesannete täitmist oma võimete kohaselt;

Positiivset suhtumist muusikasse ja musitseerimisse.

Kujundavat tagasisidet antakse nii suuliselt kui ka kirjalikult, et aidata õpilasel mõista oma tugevusi ja arenguvajadusi. Tagasiside eesmärk on motiveerida ja suunata õpilast muusikaga tegelemist jätkama.

Alates teisest kooliastmest kasutatakse muusikaõpetuses numbrilist hindamist, mis lähtub õpilaste teadmiste, oskuste, osalemise ja loomingulise tegevuse hindamiskriteeriumidest.

Hinne “5” Õpilane:

töötab tunnis aktiivselt kaasa;

laulab rõõmuga ja innukalt;

täidab õpetaja poolt antud ülesanded korrektselt;

on omandanud vajaliku laulurepertuaari ja noodiõpetuse alased teadmised ja oskused;

oskab kuulata ja iseloomustada muusikat;

näitab üles loomingulist initsiatiivi.

Hinne “4” Õpilane:

töötab tunnis kaasa, kuid vajab emotsionaalset ergutamist;

laulab meeleldi;

täidab antud ülesandeid korralikult, kuid teeb mõningaid vigu;

oskab kuulata ja iseloomustada muusikat, kuid vajab õpetajapoolseid näpunäiteid.

Hinne “3” Õpilane:

töötab tunnis passiivselt kaasa;

laulurepertuaari ja muusikaalaseid teadmisi ja oskusi omandab vaevaliselt;

muusika kuulamisel ei suuda kontsentreeruda ja oma arvamust avaldada;

vajab pidevat innustamist ja tähelepanu;

Hinne “2”

Õpilane:

ignoreerib tunnitegevusi;

vajab pidevalt tähelepanu ega täida talle antud ülesandeid.

3.2 I kooliaste

3.2.1 Taotletavad pädevused I kooliastmes

Õpilane:

teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;

oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;

käitub loodust hoidvalt;

oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda;

austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;

oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;

hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;

oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;

teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

3.2.2 Muusikaõpetuse ainekava I klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õpitulemused	Hindamise kriteeriumid 1.kooliastmes	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
-------	---------------------	--------------------------	---	--------------------------------	--

Laulmine	Kesksel kohal laulmine ja pillimäng. Laulmine nii ühehäälselt a capella kui ka saatega. Aluse kujundamine muusikatradsioonide säilitamiseks ja edasikandmiseks. Laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; lauldes muusika sisu ning meeolu väljendamine; eakohaste laste-, mängu- ja mudellaulude, kaanonite ning teiste rahvaste laulude laulmine; eesti rahvalaulude ja regilaulude laulmine seoses kalendritähtpäevadega; erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning	Osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes. Lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeolust. Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris, mõistab laulupeo tähendust. Laulab eesti rahvalaule ning peast valikuliselt 6-7 laulu.	Hindamisel arvestatakse: loomulikku kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust; individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust; aktiivset osavõttu ühislaulmisest; õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.	Eesti keel - õigekiri, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid. Matemaatika - arvud, helipikkused, taktimõõt, loendamine, loogika, mälu. Inimeseõpetus - kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo) liiklus. Kehaline kasvatus - laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine. Loodusõpetus/kunst - loodusandide (kastanite, tõrude, kivide vms)	Lihtsamate pillide valmistamine (kivipill, putkepill, lehepill)
----------	--	---	--	--	--

	tempoga laulude laulmine õpetaja valikul.	laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa, mu õnn		värvimine vastavalt astmete värvile, kasutamine astme- ja rütmitöös).	
--	---	--	--	---	--

	ja rõõm“; F. Pacius), „Mu koduke" (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Virkhaus), „Kevadel" (Juba linnukesed...), Lapsed, tupp!“ “Kevadpidu“ “Teele, tee, kurekesed"	Linnulauluhommiklaululindude viiside kuulamine. Lindude joonistamine	
--	---	--	--

		„Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu).			
--	--	------------------------------------	--	--	--

Muusikaline liikumine	Individuaalse, paaris- ja rühmatöö kasutamine Karakterpalu kuulates tutvumine muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber,			
------------------------------	--	--	--	--

--	--	--	--	--

Muusika kuulamine Omalooming	dünaamika ja muusikapala ülesehitus); Kuulitava muusikapala meeleolu ja karakteri kirjeldamine ning iseloomustamine , kasutades õpitud oskussõnavara; Muusikalise mõtlemise ja loovuse arendamine. muusika meeleolu ja karakterite väljendamine kunstiliste vahenditega; lihtsate kaasmängude loomine	• joonistab pildi kuulatud muusikapala põhjal. • Väärtustab enese ja teiste loomingut. seostab muusikapala selle autoritega Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;	
--	--	--	--

Õppekäigud	Osalemine koolisisestel muusikaüritustel, loodushääled erinevatel aastaegadel (linnuhääled, loodusnähtused) Õpikeskkonna vajadus: Liikumist võimaldav ruum, Orffi instrumentarium, plokkflöödid või 6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, astmetrepp, käemärkide tabel, rütmikaardid, rütmimängud, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, eesti rahvapillide pildid, heliloojate portreed, muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, internetiühendusega arvuti, noodistusprogramm K. Anier, M. Muldma, T. Selke “Muusikamaa õpik ja töövihik 1. klassile”.	• Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil; • kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.	
------------	---	--	--

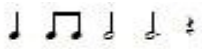
Õppekirjandus					
---------------	--	--	--	--	--

3.2.3 Muusikaõpetuse ainekava II klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õpitulemused	Hindamise kriteeriumid 1.kooliastmes	Lõiming õppeainetega	teiste Näited praktilistest
-------	---------------------	-----------------------------	---	-------------------------	-----------------------------------

					töödest ja IKT rakendamisest
Laulmine	Kesksel kohal laulmine ja pillimäng. Laulmine nii ühehäälselt a capella kui ka saatega. Laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalne esitus üksi ja rühmas: lauldes muusika sisu ning meeolelu väljendamine; eakohaste laste-, mängu- ja mudellaulude, kaanonite ning teiste rahvaste laulude laulmine;	Osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes. Mõistab ja väljendab muusikat esitades selle sisu ja meeolelu. Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris, mõistab laulupeo tähendust. Laulab eesti rahvalaule ning	Hindamisel arvestatakse: loomulikku kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust; individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust; aktiivset osavõttu ühislaulmisest; õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel	Eesti keel - õigekiri, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid. Matemaatika - arvud, helipikkused, taktimõõt, loendamine, loogika, mälu. Inimeseõpetus -kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo) liiklus. Kehaline kasvatus - laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine.	Pillide valmistamine looduslikest materjalidest (kivi, rohulibled, puulehed)

eesti rahvalaulude ja regilaulude laulmine seoses kalendritähtpäevadega; erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laulude laulmine õpetaja valikul.	peast valikuliselt 6-7 laulu. Laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F. Pacius), „Mu koduke" (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Virkhaus),	arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel. Hindamisel arvestatakse:	Loodusõpetus/kunst - loodusandide (kastanite, tõrude, kivide vms) värvimine vastavalt astmete värvile, kasutamine astme- ja rütmitöös).	
---	--	---	--	--

Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad	Allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähenduste mõistmine ning nende kasutamine muusikalistes tegevustes: noodivältused, paus, rütmifiguurid:  Astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁ põhinevad mudelid; JO-võtme tähenduse mõistmine ning selle kasutamine noodist lauldes. Keha-, rütmi- ja plaatpillide kasutamine	„Kevadel“ (Juba linnukesed), “Lapsed, tupp!”, “Kevadpidu”, “Teele,teele, kurekesed”, „Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu). Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) • Kirjeldab suunavate	muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ja rakendamist laulmisel, pillimängus, muusika kuulamisel, muusikalises liikumises, omaloomingus Hindamisel arvestatakse: • individuaalset ja/või rühmas musitseerimist lähtudes lapse	Linnulauluhommiklaululindude viiside kuulamine. Lindude joonistamine Eesti keel - õigekiri, sõnavara, väljendusoskus. Matemaatika - joon, noodivältused, taktimõõt, laulu osad, fermaat, sümbolid. Tööõpetus - rütmikaardid. Inimeseõpetus - meetrum, vaikselt, valjult, tempo. Kunst - kõlavärv.
---	---	--	---	---

Pillimäng	lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato'des; pillimängus muusika sisu ja meeleolu väljendamine. plokkflöödil mänguvõtete c1d2 mängimine, pillimängu rakendamine kaasmängudes; Muusikaline liikumine hõlmab rahvatantse ja laulumänge ning	küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat; On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus);	loomulikest võimetest ja nende arengust; kandle või plokkflöödi mänguvõtete omandamist. Õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja	Kehaline kasvatus - muusikapala meeleolu ja sisu kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud.
------------------	---	--	--	--

Muusikaline liikumine					
--------------------------	--	--	--	--	--

Muusika kuulamine	muusikapala karakteri väljendamist liikumise kaudu. muusika sisu, meeleolu ja ülesehituse tunnetamine ja väljendamine liikumise kaudu; eesti laulu- ja ringmängude tantsimine ja mängimine. Muusika karakterite, meeleolu tundmaõppimine ning kuulatud muusikapalade iseloomustamine. Lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; Lihtsamate tekstide: liisusalmide, regivärsside, laulusõnade loomine jne;	kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega; seostab muusikapala selle autoritega. on tutvunud kuuldeliselt ja visuaalselt eesti	võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel. Hindamisel arvestatakse: sisu, meeleolu ja ülesehituse tunnetamist ja väljendamist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust. Hindamisel arvestatakse:	Rütmikatundides eesti rahvatantsude õppimine. Matemaatika - muusikapala ülesehitus. Kunst - muusika meeleolu visualiseerimine. Matemaatika - võrdlemine, osad muusikas, erinevad taktimöödud, loogika. Inimeseõpetus - eg (tempo); kodu- ja kodumaa. Eesti keel - õigekiri, liisusalmide, regivärsside loomine. Matemaatika - taktimööd, muusika osad. Tööõpetus - lihtsate rütmipillide valmistamine.
--------------------------	---	---	---	--

Omalooming	Osalemine koolisestel muusikaüritustel, loodusretked erinevatel aastaaegadel, laulumängud vabas looduses. M. Pullerits, L. Urbel “Muusikaõpik ja töövihik 2. klassile”		rahvalaulu ja arutlus- ja rahvapillidega väljendusoskust (kannel, Hiiu muusika kannel, lõõtspill, oskussõnavara torupill, sarvepill, kasutades; vilepill). Loob laulu ja lihtsaid rütmilisi pillimuusika kaasmänge keha-, eristamist; rütmi- ja eesti rahvapillide plaatpillidel; tundmist kasutab lihtsates (kuuldeliselt ja kaasmängudes visuaalselt); astmemudeleid;	
Õppekäigud			loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne;	

Õppekirjandus					
---------------	--	--	--	--	--

		•	kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.		
		•	kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusika kuulamisel).		
		•	Väärtustab enese ja teiste loomingut.		
		•	Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab		

		nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil; kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.		
--	--	--	--	--

3.2.4 Muusikaõpetuse ainekava III klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õpitulemused	Hindamise kriteeriumid 1.kooliastmes	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest

Laulmine	Õpilaste vokaalsete võimete arvestamine ja arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (solistid, ansamblid, koor); laulude õppimine: kuulmise järgi, käemärkide abil, rütmistatud astmenoodi järgi, noodi järgi. vestlus laulu sisust, heliloojast, teksti autorist. kaanonite rakendamine mitmehäälse laulmise ettevalmistamiseks	Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; lauldes muusika sisu ning meeolelu mõistmine ja väljendamine; eakohaste laste-, mängu- ja mudellaulude, kaanonite ning teiste rahvaste laulude laulmine; laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega; laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning	Hindamisel arvestatakse: loomulikku kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust; individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust; aktiivset osavõttu ühislaulmisest; õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist	Eesti keel - õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid. Matemaatika - arvud, helipikkused, helikõrgused, taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitminelahutamine, loendamine, loogika, mälu. Inimeseõpetus - kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo) liiklus. Kehaline kasvatus - laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha	Virtuaalsed mängud muusikaliste teadmiste kordamiseks (valss, polka, marss), muusikaloomisprogrammide kasutamine.
----------	--	---	--	--	---

		tempoga laule õpetaja valikul; laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „ Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F. Pacius), „Mu koduke" (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Virkhaus);	konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.	tunnetamine laulmisel, hingamine.	
--	--	---	--	--------------------------------------	--

		„Kevadel" (Juba linnukesed....), “Lapsed, tupp!”, “Kevadpidu“, “Teele,teele, kurekesed“, „Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu).			
--	--	--	--	--	--

Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad	Allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähenduste mõistmine ning nende kasutamine muusikalistes tegevustes rütmifiguurid ja paus:  astmemudelite tajumine ja laulmaõppimine	Relatiivne meetod – laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi; mudellaulude laulmine; kajamängud, rütmilismeloodilised küsimusvastus motiivid. tunneb astmeid SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI ja tajub astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne.) kuulmise, käemärkide,	Hindamisel arvestatakse: • muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ja rakendamist laulmisel, pillimängus, muusika kuulamisel, muusikalises liikumises, omaloomingus	Eesti keel - õigekiri, sõnavara, väljendusoskus. Matemaatika - joon, noodivältused, taktimõõt, laulu osad, fermaat, sümbolid. Tööõpetus - rütmikaardid. Inimeseõpetus - meetrum, vaikselt, valjult, tempo.	Liikumiseks sobiv ruum; muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d. Orffi instrumentarium, naturaalklaver, plokkflöödid/6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, astmetrepp, rütmikaardid rändnoot, noodijoonestikuga tahvel.
---	--	---	---	--	--

--	--	--	--	--	--

erinevates kõrguspositsioonides astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI põhinevad mudelid; JO- ja RA- astmerida (duur ja moll) seoses lauludega plokkflöödi esmaste mänguvõtete omandamine ning nende kasutamine musitseerimisel;	• rütmistatud astmenoodi järgi. mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: o meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, lõpujoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida,	Kehaline kasvatus - rahvatantsud. Kunst - kõlavärvi kujutamine Matemaatika - noodi-, helikõrgused, taktimõõt. Tööõpetus - lihtsate rütmipillide valmistamine.
--	--	---

Pillimäng	seoses pillimänguga õpitakse tundma viiulivõtme, tähtnimede ja nende asukoha tundmaõppimine noodijoonestikul. muusika sisu, meeleolu ja ülesehituse tunnetamine ja väljendamine liikumise kaudu; Eesti laulu- ja ringmängude tantsimine.	astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana; koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor; muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;	Hindamisel arvestatakse: individuaalset ja/või rühmas musitseerimist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust; kandle või plokkflöödi mänguvõtete omandamist. õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansamblis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel	Kehaline kasvatus - kehapillisaated, koordinatsioon, hingamine, õiged mänguvõtted. Kehaline kasvatus - muusikapala meeleolu ja sisu kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud. Eesti keel - õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutlus. Kunst - muusika meeleolu visualiseerimine.
------------------	--	---	--	---

			arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel Hindamisel arvestatakse:	
--	--	--	--	--

Muusikaline liikumine	Lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel;	rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat;	sisu, meeleolu ja ülesehituse tunnetamist ja väljendamist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust.	Matemaatika-võrdlemine, osad muusikas, erinevad taktimõõdud, loogika.
Muusika kuulamine	Lihtsamate tekstide: liisusalmide, regivärsside, laulusõnade loomine jne	laulurepertuaariga tutvustatakse märke latern, segno, volt. On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega; seostab muusikapala selle autoritega. eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat. Kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat; Väärtustab enda ja teiste loomingut.	Hindamisel arvestatakse: arutlus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades; laulu ja pillimuusika eristamist; eesti rahvapillide tundmist (kuuldeliselt ja visuaalselt);	Inimeseõpetus- - aeg (tempo) kodu- ja kodumaa. Eesti keel - sõnavara, k.a. muusikaline, väljendusoskus, arutlus. Kunst - muusikelamuse kujutamine visuaalselt. Kehaline kasvatus - - muusika kujutamine liikumise kaudu. Tööõpetus - lihtsa
Omalooming	Lihtsates kaasmängudes astmemudelite kasutamine; Kontserdikultuuri kujundamiseks ja silmaringi avardamiseks võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli. M. Pullerits, L . Urbel			

Õppekäigud	“Muusikaõpik ja töövihik 3. klass”		marsi, valsi ja polka, 2- ja 3-osalise taktimõõdu eristamist.	rütmipilli valmistamine.	-
Õppekirjandus				Loodusõpetus loodushääled, keskkonna hääled.	

		• Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil; • kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.		
--	--	--	--	--

3.3 II kooliaste

3.3.1 Taotletavad pädevused II kooliastmes

oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;

väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;

oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;

oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;

väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;

oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;

oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;

tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;

väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;

väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;

- on leidnud endale sobiva harrastuse.

3.3.2 Muusikaõpetuse ainekava IV klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õpitulemused	Hindamise kriteeriumid II kooliastmes	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
-------	---------------------	--------------------------	--	--------------------------------	---

Laulmine	Laulmine loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt oma hääle omapära arvestades. Laulmine a cappella ja saatega ühe-ja kahehäälselt. Kooris laulmine kahe-ja kolmehäälselt.	Laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades; • on teadlik häälehoiu vajadusest; laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule a cappella ja saatega. laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaalinstrumentaalkoosseisud es tannis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust. Laulab peast kooliastme ühislaule:	Hindamisel arvestatakse: loomulikku kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust; individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust; aktiivset osavõttu ühislaulmisest; helikõrguste tabamist lähtudes õpilase võimetest. õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.	Eesti keel - teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus. Kirjandus - laulutekstide autorid. Matemaatika - laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus. Ühiskonnaõpetus - kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus. Kehaline kasvatus - õige kehahoid ja hingamine.	Muusika loomine muusikaprogrammi de abil Nootide leidmine ja lihtsamate palade mängimine virtuaalsel klaviatuuril
----------	--	---	--	--	--

		Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F.Pacius), “Eesti lipp” (E.Võrk),			
--	--	--	--	--	--

		“Kas tunned maad” (J.Berad), “Kui Kungla rahvas” (K. A. Hermann), “Mu isamaa armas” (Saksa rahvalaul), “Meil aiaäärne tänavas” (Eesti rahvalaul), “Püha öö” (F. Gruber), „Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu).			
--	--	---	--	--	--

Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad	• Laule õppides relatiivsete helikõrgusi (astmeid) kasutamine; • 2/4,3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel; • 2-osaline lihtvorm, o vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusi ka, interpreet, improvisatsioon; • o tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid	Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI); duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega; tutvub nootide tähtnimedega Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid	Hindamisel arvestatakse: ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansambelis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.	Eesti keel - silbitamine teksti rütmistamisel. Matemaatika - helipikkused ja kõrgused, taktimõõt, murrud, helikõrguste vahelised kaugused. Kunst/loodusõpetus - looduslike materjalide (puupulgad, kivid
---	--	---	--	---

--	--	--	--	--	--

Pillimäng		rütmi, tempot,		
	Väikekandle mänguvõtetega tutvumine	dünaamikat ning vormi; Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm);		Tehnoloogia-
	Plokkflöödi mänguvõtete täiendamine			õpetus - lihtsate pillide valmistamine.
	Rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängude ja/või ostinato'de loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; improvisatsioonides astmemudelite kasutamine; tekstide loomine: regivärss, lihtsamad laulusõnad jne; loovliikumise kasutamine muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks.	• iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara; teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.	Hindamisel arvestatakse: arutlus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades; 2- ja 3-osalise lihtvormi eristamist; hääleliikide eristamist kuuldeliselt; vokaal- ja instrumentaalmuusi-ka eristamist; pilliliikide eristamist kõla ja välimuse järgi; oskust leida	Kehaline kasvatus - kehapillisaated, hingamine, koordineerimine, õiged mänguvõtted.
Omalooming	Vokaalmuusika ja koorimuusika kuulamine	Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; kasutab arvamust väljendades		Kehaline kasvatus - muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud.

Muusika kuulamine Õppekäigud Õppekirjandus	Orkestriproovi külastamine	muusikalist oskussõnavara. Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma	iseloomulikke jooni Eesti rahvamuusikas; oskust võrrelda erinevate rahvaste muusikat. Hinnang esinemusjulgusele ja originaalsusele	Matemaatika - muusikapala vorm Eesti keel- õigekiri, regivärsside ja lihtsamate
---	-----------------------------------	--	--	---

M. Pullerits, L. Urbel “Muusikaõpik ja töövihik 4. klassile”	loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades; kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust. Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat Leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas, huvitub eesti muusika ja kultuurielust • • • • •	laulusõnade loomine, väljendusoskus. Kehaline kasvatus - muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordineerimine, õiged mänguvõtted. Matemaatika - taktimõõt, murrud, muusikapala vorm Tööõpetus - lihtsate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistamine Kunst - rütmikaartide valmistamine Eesti keel - sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline).
--	--	---

• avaldab arvamust sündmuste, tegevuste kohta.	Kirjandus - autorlus. Kunst - muusika meeleolu visualiseerimine. Matemaatika- võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, erinevad taktimõõdud, loogika. Eesti keel - õigekiri, sõnavara, sh muusikaline, väljendusoskus. Kunst - muusikelaamuse kujutamine visuaalselt. Kehaline kasvatus - muusikaelamuse kujutamine liikumises ja dramatiseeringus.
--	--

3.3.3 Muusikaõpetuse ainekava V klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õpitulemused	Hindamise kriteeriumid II kooliastmes	Lõiming teiste õppeainetega	IKT ja praktilised tööd
-------	---------------------	--------------------------	--	--------------------------------	----------------------------

Laulmine	Laulmine loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt oma hääle omapära arvestades. Laulmine a cappella ja saatega ühe-ja kahehäälselt. Kooris laulmine kahe-ja kolmehäälselt	laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule a cappella ja saatega; rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes; projektõppe raames laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaalinstrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust peast oma kooliastme ühislaule. • laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F. Pacius), “Eesti lipp” (E. Võrk), “Kas tunned maad” (J. Berad),	Hindamisel arvestatakse: loomulikku kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust; individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust; aktiivset osavõttu ühislaulmisest; helikõrguste tabamist lähtudes õpilase võimetest. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel	Eesti keel - teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus. Kirjandus - laulutekstide autorid. Matemaatika - laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus. Ühiskonnaõpetus - kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus.	Väikekandle meisterdamine, praktiline pillimäng kandel, uurimistöö koostamine.
----------	---	---	--	---	---

Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad	Laule õppides relatiivsete helikõrgusi (astmeid) kasutamine; 2/4,3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja	“Kui Kungla rahvas” (K. A. Hermann), “Mu isamaa armas” (Saksa rahvalaul),	ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel, ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; sisu, meeleolu, ülesehituse ja erinevate maade muusika karakterite tunnetamist ja väljendamist lähtudes õpilase	Kehaline kasvatus - õige kehahoid ja hingamine. Eesti keel - silbitamine teksti rütmistamisel. Matemaatika - helipikkused ja kõrgused, taktimõõt,	
---	--	--	--	--	--

arvestamine musitseerimisel; 2-osaline lihtvorm, vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpreet, improvisatsioon; tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid); 2/4,3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel; 2-osaline lihtvorm, vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpreet, improvisatsioon; tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid eesti laulu- ja ringmängude tantsimine;	“Meil aiaäärne tänavas” (Eesti rahvalaul), “Püha öö” (F. Gruber), „Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu). Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI); • duur- ja	loomulikest võimetest ja nende arengust. muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite kasutamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust, arutlus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades; 2- ja 3-osalise lihtvormi eristamist; hääleliikide eristamist kuuldeliselt; vokaal- ja instrumentaalmuusika eristamist; pilliliikide eristamist kõla ja välimuse järgi; oskust leida iseloomulikke jooni Eesti rahvamuusikas; oskust võrrelda erinevate rahvaste muusikat. hinnatakse originaalsust väljendustes tööpanust üritusel osalemisel	murrud, helikõrguste vahelised kaugused. Kunst/loodusõpetus - looduslike materjalide (puupulgad, kivid jms) kasutamine astmetrepiks Tehnoloogiaõpetus - omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmialases töös ja laulmisel relatiivsete astmetega. Matemaatika - noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad). Kehaline kasvatus - kehapillisaated, hingamine,
--	--	--	--

	moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega; tutvub nootide tähtnimedega Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: laulab noodist astmetel SO, MI,		koordinatsioon, õiged mänguvõtted Tööõpetus - lihtsate pillide ja muusikateemaliste	
--	--	--	---	--

	RA, JO, RA ₁ , SO ₁ , JO ¹ , LE, NA, DI, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütm, tempot, dünaamikat ning vormi		
--	---	--	--

Muusikaline liikumine	liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulike karakterite väljendamine: (valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra Rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängude ja/või ostinato'de loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; improvisatsioonides astmemudelite kasutamine; tekstide loomine: regivärss, lihtsamad laulusõnad jne; loovliikumise kasutamine muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks. Erinevate muusikapalade kuulamine, nendes väljendusvahendite eristamine	• Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades; kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus). Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel; • kasutab improvisatsioonides astmemudeleid; loob tekste: regivärss, lihtsamaid laulusõnu jne; kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist. Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm); iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara; teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.	mängude valmistamine. Kunst - rütmikaartide valmistamine. Eesti keel - sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus-ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline). Kirjandus - autorlus. Matemaatika Võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, erinevad taktimõõdud, loogika. Eesti keel - õigekiri, sõnavara, sh muusikaline, väljendusoskus. Kunst - muusikelaamuse kujutamine visuaalselt. Kehaline kasvatus - muusikaelamuse
------------------------------	---	---	---

Omalooming	Vokaal-ja koorimuusika kuulamine Kontserdi ühiskülastus (Eesti Kontsert) H.Roos "Muusikaõpetuse õpik 5. klass" ja töövihik		
------------	---	--	--

Muusika kuulamine ja muusikaajalugu			
-------------------------------------	--	--	--

Õppekäigud		• kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), • kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); • koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; • teab Eesti laulupidude traditsiooni • Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; • kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara. Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust	kujutamine liikumises ja dramatiseeringus. Eesti keel - õigekiri, sõnavara, sh muusikaline, väljendusoskus. Kunst - muusikelaamuse kujutamine visuaalselt. Kehaline kasvatus - muusikaelamuse kujutamine liikumises ja dramatiseeringus. Matemaatika - loogika, arutlusoskus. Arvutiõpetus - teabe otsimine ja leidmine ürituste, institutsioonide kohta
Õppekirjandus		Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat Leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikast huvitub eesti muusika ja kultuurielust avaldab arvamust sündmuste, tegevuste kohta	

3.3.4 Muusikaõpetuse ainekava VI klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õpitulemused	Hindamise kriteeriumid II kooliastmes	Lõiming teiste õppeainetega	IKT ja praktilised tööd
Laulmine	Laulmine loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt oma hääle omapära arvestades. Laulmine a cappella ja saatega ühe-ja kahehäälselt. Kooris laulmine kahe-ja kolmehäälselt Meloodia laulmine relatiivseid helikõrgusi kasutades	laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaalinstrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust; oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule. Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);	Hindamisel arvestatakse: loomulikku kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust; individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust; aktiivset osavõttu ühislaulmisest; helikõrguste tabamist lähtudes õpilase võimetest. õpilase	Eesti keel - teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmeks Kirjandus - laulutekstide autorid. Matemaatika - laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus. Ühiskonnaõpetus - kodu, kodumaa; rahvakalendri	Muusikaprogrammide rakendamine omaloomingus

Noodiõpetus ja muusikateooria	käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO₁, LE, NA, DI); 2/4,3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel; 2-osaline lihtvorm, Helistikud G – e, F – d; kaheksandik taktimõõdu tutvustamine	Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest; laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule a cappella ja saatel; rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;	aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel, ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist, muusikalise kirjaoskuse rakendamist laulmisel,	tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus. Kehaline kasvatus - õige kehahoid ja hingamine. Eesti keel - silbitamine teksti rütmistamisel. Matemaatika - helipikkused ja	
--------------------------------------	--	--	--	--	--

	laulurepertuaarist tulenevalt;				
	allevate oskussõnade tähenduse mõistmine ning nende kasutamine praktikas: eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll- helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees (), bemoll (), bekarr ();	laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F. Pacius), "Kui Kungla rahvas" (K. A. Hermann), "Mu isamaa armas" (Saksa rahvalaul), "Eesti lipp" (E. Võrk), "Püha öö" (F. Gruber), "Kas tunned maad" (J. Berad), "Meil aiaäärne tänavas" (Eesti rahvalaul); 4., 5., 6. klass, „Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu).	pillimängus, muusikalises liikumises, omaloomingus; I ja II kooliastme oskussõnade rakendamist muusika kuulamise, õpilase aktiivset osalemist instrumentaalansamblis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana	-kõrgused, taktimõõt, murrud, helikõrguste vahelised kaugused. Kunst/loodusõpetus looduslike materjalide (puupulgad, kivid jms) kasutamine astmetrepiks Eesti keel silbitamine teksti rütmistamisel. Matemaatika - helipikkused ja - kõrgused, taktimõõt,	

paralleelhelistikud #  vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpreet, improvisatsioon; tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid); tempo, andante, moderato, allegro, largo, ritenuto, accelerando, dünaamika, piano, forte, mezzopiano,	Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA ₁ , SO ₁ , JO ¹ , LE, NA, DI); duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;	koondhindamisel, sisu, meeolelu, ülesehituse ja erinevate maade muusika karakterite tunnetamist ja väljendamist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust, arutlus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades; 2- ja 3-osalise lihtvormi eristamist; hääleliikide eristamist kuuldeliselt; vokaal- ja instrumentaalmuusika eristamist;	murrud, helikõrguste vahelised kaugused. Kunst/loodusõpetus looduslike materjalide (puupulgad, kivid jms) kasutamine astmetrepiks Tehnoloogiaõpetus - omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmialases töös ja	
--	---	---	--	--

	mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo; I kooliastme oskussõnavara kordamine.				
--	--	--	--	--	--

Pillimäng	Keha-, rütmi- ja plaadpillide kasutamine kaasmängudes ja/või ostinato'des; 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtete rakendamine; eesti laulu- ja ringmängude tantsimine;	seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g–G2. Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:	pilliliikide eristamist kõla ja välimuse järgi; oskust leida iseloomulikke jooni Eesti rahvamuusikas; oskust võrrelda erinevate rahvaste muusika, oma arvamuse põhjendamist; originaalsust; väljendusoskust; muusika oskussõnade kasutamist; tööpanust.	laulmisel relatiivsete astmetega. Matemaatika - noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad). Tehnoloogiaõpetus	
-----------	---	--	--	--	--

Muusikaline liikumine	liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulike karakterite väljendamine: (valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra; liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulike karakterite väljendamine: (valikuliselt) Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari, Saksa. rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängude ja/või ostinato'de loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel;	noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: rütmifiguurid: laulab noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul Relatiivne meetod – laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi, mudellaulud; kajamäng, rütmilismeloodilised küsimus-vastus motiivid.		- lihtsate pillide valmistamine. Kehaline kasvatus-kehapillisaated, hingamine, koordineerimine, õiged mänguvõtted. Kehaline kasvatus - muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud. Matemaatika - muusikapala vorm.
------------------------------	--	---	--	--

Omalooming	improvisatsioonides astmemudelite kasutamine; Tekstide loomine: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;				
------------	--	--	--	--	--

Muusika kuulamine ja muusikalugu	Loovliikumise kasutamine muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks instrumentaalmuusika kuulamine ja : pillirühmade eristamine (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkester tutvumine(valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatraditsioonidega; TMM-i külastus H. Roos “Muusikaõpik ja töövihik 6. klassile”	• Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des; • rakendab musitseerides 6keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga; Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi; • Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: • meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm); iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara; tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, pille, -tantse; • teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.	Eesti keel - õigekiri, regivärsside ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus. Kehaline kasvatus - muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordineatsioon, õiged mänguvõtted. Matemaatika - taktimõõt, murrud, muusikapala vorm. Tööõpetus -lihtsate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistamine. Kunst rütmikaartide valmistamine. Arvutiõpetus - lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.
---	---	--	--

Õppekäigud Õppekirjandus		kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt,	
-----------------------------	--	--	--

tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara. Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades; kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus). Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusika Leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas • • • • • • •	Eesti keel - sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus-ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline). Kirjandus - autorlus. Kunst - muusika meeleolu visualiseerimine. Matemaatika- võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, erinevad taktimõõdud, loogika. Ühiskonnaõpetus - aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad. Tehnoloogiaõpetus - omavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine. Ajalugu - Eesti ja erinevate maade kultuurilugu.
--	---

Huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles aktiivselt.	Võõrkeeled - võõrkeelsete laulutekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutamine. Arvutiõpetus - muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis.
--	--

3.4 III kooliaste

3.4.1 Taotletavad pädevused III kooliastmes

tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;

tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;

on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;

suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;

suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad loogika ja ruumilise mõtlemise ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;

mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;

suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;

on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;

suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;

- väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;

mõtleb loova, on avatud enesearendamisele.

3.4.2 Muusikaõpetuse ainekava VII klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest

Laulmine	Laulmine loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt oma hääle omapära arvestades. Laulmine a cappella ja saatega ühe- ja kahehäälselt. Kooris laulmine kahe- ja kolmehäälselt osalemine repertuaari valimisel, oma seisukohtade põhjendamine Üksi ja rühmas musitseerides oma muusikateadmiste rakendamine ning erinevates muusikalistes tegevustes oma loominguliste ideede väljendamine Meloodia laulmine relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO,	Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil; laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälselt laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti; Laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapärast; laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaalinstrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust;	Eesti keel - teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, väljendusrikkus. Kirjandus - aulutekstide autorid. Matemaatika - laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamis- ja põhjendusoskus (loogika), paralleelsed helistikud. Ühiskonnaõpetus - liiklus-, kodu-, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo).	Digitaalklaveri, süntesaatori, DVD-CD, projektori rakendamine näitlikustamisel. Referaatide koostamine (muusikalised kultuurid) PowerPoint esitlused
----------	---	--	--	---

Noodiõpetus			Kehaline kasvatus - loomulik kehahoid ja hingamine. Bioloogia - hingamine, häälehoid (k.a häälemurde perioodil), kuulmine ja kõrv, pärilikkus. Loodusõpetus - liikumine/dünaamika. Inimeseõpetus - õige, vale, normid-reeglid, Eesti keel - silbitamine teksti rütmistamisel.	
-------------	--	--	--	--

Pillimäng	MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI); absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g-G²); duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega; Keha-, rütmi- ja plaatpillide, plokkflöödi või 6-keelse väikekandle kasutamine kaasmängudes ja/või ostinato'des; akustilise kitarriga lihtsamate akordmänguvõtete omandamine ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) lähtumine pillimängus; helistike C-duur, a-moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt. muusika karakteri ja meeleolu ning enda loominguliste ideede väljendamine liikumise kaudu;	oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F.Pacius), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V.Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks), ”Laul Põhjamaast” (Ü. Vinter),	Matemaatika - helipikkused ja kõrgused, taktimõõt, murrud, helide vahelised suhted. Tööõpetus - omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmi- ja astmetöös. Matemaatika - noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad), paralleelsed helistikud. Tehnoloogiaõpetus - lihtsate pillide valmistamine. Kehaline kasvatus - kehapillisaated, koordineerimine, õiged mänguvõtted. Loodusõpetus - loodusnähtused- ja hääled, liikumine/dünaamika, jõud. Kehaline kasvatus - eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri ja muusika väljendusvahendite kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated,
------------------	---	---	---

		"Saaremaa valss" (R. Valgre), "Kalevite Kants" (P. Veebel), "Oma laulu ei leia ma üles" (V. Ojakäär), 1. „Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu). Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:	Matemaatika - muusikapala vorm. Eesti keel - tekstide loomine.
--	--	--	--

Muusikaline liikumine				
-----------------------	--	--	--	--

	liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karakterite väljendamine: (valikuliselt) Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Idamaad. Improvisatsioonide loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; Kindlas vormis rütmilismeloodilisi kaasmängude ja/või ostinato'de loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel;	 mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides; • mõistab helistike C–a, G–e, F– d (repertuaarist tulenevalt D– h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides;	Kehaline kasvatus - loominguliste ideede väljendamine liikumises, koordinatsioon, õiged mänguvõtted. Matemaatika - muusikapala vorm, taktimõõdud/murdarvud. Tööõpetus - lihtsate pillide valmistamine.
--	--	---	---

Omalooming	lihtsate meloodiate loomisel relatiivsete helikõrguste (astmeid) kasutamine; tekstide: regivärsside, laulusõnade jne loomine; loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades. Muusikapalades muusika väljendusvahendite kuulamine (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose	kasutab laulude õppimisel relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed); kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja sõnavara; mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: o sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused; Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinato'des; rakendab musitseerides akustilise kitarriga lihtsamaid	Arvutiõpetus - lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades. Eesti keel - sõnavara, sh muusikaline, suuline ja kirjalik väljendusoskus (essee, uurimus, referaat), õigekiri, väitlemine oma seisukohtade põhjendamiseks. Kirjandus - teose autor, teksti analüüs. Kunst - muusika meeleolu visualiseerimine, plakatid, tämber. Matemaatika - võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, murdarvud - erinevad taktimõõdud, loogika – põhjendus, analüüs.
-------------------	--	--	--

Muusika kuulamine			Ajalugu - Eesti ja erinevate maade kultuurilugu.
-------------------	--	--	---

Õppekirjandus	ülesehitust (2-ja 3-osalist lihtvormi) Kõlakuju järgi erinevate pillide kuulamine ja äratundmine(keelpillid, puhkpillid, rütmipillid, klahvpillid, erinevad orkestrid. A. Sepp, A. Skuin, K. Sepp “ Muusikaõpik 7. klassile” ja töövihik	• akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus; helistike C-duur, a-moll; Gduur, e-moll ning F-duur ja dmoll seostamine pillimänguga; • D-h repertuaarist lähtuvalt. Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel; loob kindlas vormis rütmilismeloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel; • kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid); • loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne; väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu; *loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades. Väljendab oma arvamust kuuldud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;	Bioloogia - kuulmine/kõrv ja tervishoid, pärilikkus. Geograafia - riigid, pealinnad, rahvastik, rassid. Arvutiõpetus - muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis, esitlused.
---------------	--	--	--

- väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
- rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
- väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Idamaad.
- Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2-ja 3-osalist lihtvormi)
- arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades;
- arvestab teiste arvamust ning põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine;

- eristab kõla ja kuju järgi:

o keelpillid: poogenpillid viiul, vioola e altviiul, tšello, kontrabass, näppepillid harf, kitarr;

o puhkpillid: puupuhkpillid flööt, klarnet, saksofon, oboe, fagott; vaskpuhkpillid: trompet, metsasarv, tromboon, tuuba; löökpillid: kindla helikõrgusega timpan, ksülofon; ebamäärase helikõrgusega (rütmipillid) suur trumm, väike trumm, taldrikud jt;

o klahvpillid:

klaver, klavessiin, orel, akordion;

o orkestrid: (sümfoonia, puhkpilli-, keelpilli-, rahvapilliorkester)

o ansamblid:

(keelpillikvartett

3.4.3 Muusikaõpetuse ainekava VIII klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest
Laulmine	Laulmine loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning	Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil;	Eesti keel - teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, väljendusrikkus.	Digitaalklaveri, süntesaatori, DVD-, CD, projektori rakendamine näitlikustamisel,

	väljendusrikkalt oma hääle omapära arvestades. Laulmine a cappella ja saatega ühe-ja kahehäälselt. Kooris laulmine kahe-ja kolmehäälselt osalemine repertuaari valimisel, oma seisukohtade põhjendamine Üksi ja rühmas musitseerides oma muusikateadmiste rakendamine ning erinevates muusikalistes tegevustes oma loominguliste ideede väljendamine; Meloodia laulmine relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates	laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälsed laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti; laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaalinstrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaalpoliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust; oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (laulmisel). • laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F. Pacius),	Kirjandus - laulutekstide autorid. Matemaatika - laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamis- ja põhjendusoskus (loogika), paralleelsed helistikud. Ühiskonnaõpetus - liiklus-, kodu-, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo). Kehaline kasvatus - loomulik kehahoid ja hingamine. Bioloogia - hingamine, häälehoid (k.a häälemurde perioodil), kuulmine ja kõrv, pärilikkus.	muusika loomine programmidega, Pop- ja rockmuusika
--	--	---	--	--

Noodiõpetus			Füüsika - heli ja selle omadused liikumine/jõud, võnkumine, müra. Eesti keel - silbitamine teksti rütmistamisel	
-------------	--	--	---	--

	kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO₁, LE, NA, DI); absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g-G²); duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega; Keha-, rütmi- ja plaatpillide, plokkflöödi või 6-keelse väikekandle kasutamine kaasmängudes ja/või ostinato'des; akustilise kitarriga lihtsamate akordmänguvõtete omandamine ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) lähtumine pillimängus; helistike C-duur, a-moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt. muusika karakteri ja meeleolu ning enda loominguliste ideede	„Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter), „Saaremaa Valss“ (R. Valgre), „Kalevite Kants“ (P. Veebel),	Matemaatika - helipikkused ja kõrgused, taktimõõt, murrud, helide vahelised suhted. Tööõpetus - omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmi- ja astmetöös. Matemaatika - noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad), paralleelsed helistikud. Tehnoloogiaõpetus - lihtsate pillide valmistamine. Kehaline kasvatus - kehapillisaated, koordineerimine, õiged mänguvõtted. Füüsika - heli ja selle omadused, liikumine/jõud, võnkumine, müra,
--	---	---	---

Pillimäng		”Oma laulu ei leia ma üles” (V. Ojakäär), „Laagri kooli laul“ (A. Vahisalu). Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid; Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI); absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega ($g-G^2$); duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega;	elekter seotult elektrofonidega, ohutustehnika,. Kehaline kasvatus - eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri ja muusika väljendusvahendite kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, Matemaatika - muusikapala vorm. Eesti keel - tekstide loomine.
------------------	--	---	--

Liikumine			
-----------	--	--	--

	väljendamine liikumise kaudu; liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karakterite väljendamine: (valikuliselt) Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Idamaad.	• Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:  • mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning	Kehaline kasvatus - loominguliste ideede väljendamine liikumises, koordinatsioon, õiged mänguvõtted. Matemaatika - muusikapala vorm, taktimõõdud/murdarvud.
--	---	--	---

Omalooming	Improvisatsioonide loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; Kindlas vormis rütmilismeloodilisi kaasmängude ja/või ostinato'de loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; lihtsate meloodiate loomisel relatiivsete helikõrguste (astmeid) kasutamine; tekstide: regivärsside, laulusõnade jne loomine; loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades. Muusikapalades muusika väljendusvahendite kuulamine (meloodiat,	• arvestab neid musitseerides; mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides; • kasutab laulude õppimisel relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed); kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja sõnavara; mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused; sümfoonia, instrumentaalkontsert, pop- ja rokkmuusika Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;	Tööõpetus - lihtsate pillide valmistamine. Arvutiõpetus - lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades. Eesti keel - sõnavara, sh muusikaline, suuline ja kirjalik väljendusoskus (essee, uurimus, referaat), õigekiri, väitlemine oma seisukohtade põhjendamiseks. Kirjandus - teose autor, teksti analüüs. Kunst - muusika meeleolu visualiseerimine, plakatid, tämber. Matemaatika - võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, murdarvud - erinevad taktimõõdud, loogika – põhjendus, analüüs.
------------	---	--	--

Muusika kuulamine			
--------------------------	--	--	--

Õppekirjandus	rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2-ja 3-osalist lihtvormi) Kõlakuju järgi erinevate pillide kuulamine ja äratundmine (keelpillid, puhkpillid, rütmipillid, klahvpillid, elektrofonid, erinevad orkestrid. Pop-ja rokkmuusika kuulamine A. Sepp, A. Skuin, K. Sepp, V. Ojakäär “Muusikaõpik 8. klassile” ja töövihik	• väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika, Idamaad. väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu; • Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel; • loob kindlas vormis rütmilismeloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel; kasutab lihtsaid meloodiaid luues • relatiivseid helikõrgusi (astmeid); loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne; kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinato'des; rakendab musitseerides akustilise kitarriga lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus; helistike C-	Ajalugu - Eesti ja erinevate maade kultuurilugu. Füüsika - heli ja selle omadused, liikumine/jõud, võnkumine, müra, elekter seotult elektrofonidega Bioloogia - kuulmine/kõrv ja tervishoid, pärilikkus. Geograafia - riigid, pealinnad, rahvastik, rassid. Arvutiõpetus - muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis, esitlused.
----------------------	---	--	--

		duur, a-moll; G-duur, emoll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt. loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades.	
--	--	--	--

- Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2-ja 3osalist lihtvormi);
- arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades;
- arvestab teiste arvamust ning põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine;
- eristab kõla ja kuju järgi:
- keelpillid: poogenpillid viiul, vioola e altviiul, tšello, kontrabass, näppepillid harf, kitarr;
- puhkpillid: puupuhkpillid flööt, klarnet, saksofon, oboe, fagott; vaskpuhkpillid: trompet, metsasarv, tromboon, tuuba; löökpillid: kindla helikõrgusega timpan, ksülofon; ebamäärase helikõrgusega (rütmipillid) suur trumm, väike trumm, taldrikud jt;

• klahvpillid: klaver, klavessiin, orel, akordion; • elektrofonid: süntesaator, elektriklaver; *eristab kõla järgi pillikoosseise: • orkestrid: (sümfoonia, puhkpilli-, keelpilli-, rahvapilliorkester); • ansamblid: (keelpillikvartett, popansambel);
eristab pop-, rokkmuusikat. Väljendab oma arvamust kuulnud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult; väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes; teab autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi; rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;

3.4.4 Muusikaõpetuse ainekava IX klassile

Teema	Õppesisu ja mõisted	Taotletavad õppetulemused	Lõiming teiste õppeainetega	Näited praktilistest töödest ja IKT rakendamisest

Laulmine	Laulmine loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt oma hääle omapära arvestades. Laulmine ühe-, kahe- ja kolmehäälselt. Kooris laulmine kahe- ja kolmehäälselt või laulmine vokaal-instrumentaalkoosseisudes	Laulab oma hääle omapära arvestades rühmas ühe-või mitmehäälselt loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil; laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;	Eesti keel - teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, väljendusrikkus. Kirjandus - laulutekstide autorid. Matemaatika - laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamis- ja põhjendusoskus (loogika), paralleelsed helistikud. Ühiskonnaõpetus - liiklus-, kodu-, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo).	Digitaalklaveri, süntesaatori, DVD-d, CD-d, projektori rakendamine näitlikustamisel, esitlus valitud muusikažanri kohta
----------	--	---	---	--

Noodiõpetus	osalemine repertuaari valimisel, oma seisukohtade põhjendamine Üksi ja rühmas musitseerides oma muusikateadmiste rakendamine ning erinevates muusikalistes tegevustes oma loominguliste ideede väljendamine; Meloodia laulmine relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI); absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g-G²); duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega; Keha-, rütmi- ja plaatpillide, plokkflöödi või 6-keelse väikekandle kasutamine kaasmängudes ja/või ostinato'des;	osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti; laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaalinstrumentaalkoosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust; oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule • rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (laulmisel). laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn (koorilaul „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“; F. Pacius),	Kehaline kasvatus - loomulik kehahoid ja hingamine. Bioloogia - hingamine, häälehoid (k.a häälemurde perioodil), kuulmine ja kõrv, pärilikkus. Füüsika - heli ja selle omadused liikumine/jõud, võnkumine, müra. Eesti keel - silbitamine teksti rütmistamisel Matemaatika - helipikkused ja kõrgused, taktimõõt, murrud, helide vahelised suhted. Tööõpetus - omavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmi- ja astmetöös.
-------------	--	---	---

Pillimäng		„Jää vabaks, Eesti meri“ (V.Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen), “Mu isamaa on minu arm” (G. Ernesaks),	Matemaatika - noodid, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad), paralleelsed helistikud. Tehnoloogiaõpetus - lihtsate pillide valmistamine. Kehaline kasvatus - kehapillisaated, koordineerimine, õiged mänguvõtted. Füüsika - heli ja selle omadused, liikumine/jõud, võnkumine, müra,
------------------	--	--	---

--	--	--	--

	akustilise kitarri lihtsamate akordmänguvõtete omandamine ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest)lähtumine pillimängus; helistike C-duur, a-moll; Gduur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt.	"Laul Põhjamaast" (Ü. Vinter), "Saaremaa valss" (R. Valgre) "Kalevite Kants" (P. Veebel) "Oma laulu ei leia ma üles" (V. Ojakäär) „Laagri Kooli laul“ (A. Vahisalu). Laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul	elektter seotult elektrofonidega, ohutustehnika. Kehaline kasvatus - eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri ja muusika väljendusvahendite kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, Matemaatika - muusikapala vorm. Ühiskonnaõpetus -
--	--	--	--

Liikumine	muusika karakteri ja meeleolu ning enda loominguliste ideede väljendamine liikumise kaudu; liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karakterite väljendamine: (valikuliselt) Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Idamaad. Improvisatsioonide loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel; Kindlas vormis rütmilismeloodilisi kaasmängude ja/või ostinato'de loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel;	erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI); absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g-G²); duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;	Inimõigused/autorikaitse, ettevõtlus ja konkurents, moraal, eetika. Eesti keel - tekstide loomine. Kehaline kasvatus - loominguliste ideede väljendamine liikumises, koordinatsioon, õiged mänguvõtted. Matemaatika - muusikapala vorm, taktimõõdud/murdarvud. Tööõpetus - lihtsate pillide valmistamine. Arvutiõpetus - lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades. Eesti keel - sõnavara, sh muusikaline, suuline ja kirjalik väljendusoskus (essee, uurimus,
-----------	---	--	--

Omalooming				
------------	--	--	--	--

Muusika kuulamine	lihtsate meloodiate loomisel relatiivsete helikõrguste (astmeid) kasutamine; tekstide: regivärsside, laulusõnade jne loomine; loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades. Muusikapalades väljendusvahendite kuulamine (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2-ja 3-osalist lihtvormi) Kõlakuju järgi erinevate pillide kuulamine ja äratundmine (keelpillid, puhkpillid, rütmipillid, klahvpillid, elektrofonid, erinevad orkestrid. Pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusika (ooperi, opereti, muusikali ja balleti) kuulamine Ooperi või balleti külastus Estonia teatrimajas	• mõistab helistike C–a, G–e, F–d (repertuaarist tulenevalt D–h) tähendust ning lähtub nendest musitseerides; • kasutab laulude õppimisel relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed); • teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt; • + kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja sõnavara; mõistab oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: - elektrofonid, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, muusikainstrumentide nimetused;	referaat), õigekiri, väitlemine oma seisukohtade põhjendamiseks. Kirjandus - teose autor, teksti analüüs. Kunst - muusika mnteeolu visualiseerimine, plakatid, tämber. Matemaatika - võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, murdarvud - erinevad taktimõõdud, loogika – põhjendus, analüüs. Ajalugu - Eesti ja erinevate maade kultuurilugu. Ühiskonnaõpetus - rahvused, riigid ja nende tavad, inimõigused/autorikaitse, ettevõtlus ja konkurents, moraal, eetika, elukutsevalik.
--------------------------	---	--	---

		ooper, operett, ballett, muusikal, sümfoonia, instrumentaalkontsert, spirituaal, gospel; rondo, variatsioon, o pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika	Füüsika - heli ja selle omadused, liikumine/jõud, võnkumine, müra, elekter seotult elektrofonidega. Bioloogia - kuulmine/kõrv ja tervishoid, pärilikkus. Geograafia - riigid, pealinnad, rahvastik, rassid. Arvutiõpetus - muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis, esitlused.
--	--	---	---

Õppekäigud			
Õppekirjandus			

A. Skuin, K. Sepp “Muusikaõpetus 9. klassile” ja töövihik	• Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinato'des; • rakendab musitseerides akustilise kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus; • helistike C-duur, a-moll; Gduur, e-moll ning F-duur ja dmoll seostamine pillimänguga; D-h repertuaarist lähtuvalt • Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid; • väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika, Idamaad. • Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
---	--

- loob kindlas vormis rütmilismeloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);

- loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne;
- väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu;
- *loominguliste ideede rakendamine arvutil olemasolevaid muusikaprogramme kasutades.
- Väljendab oma arvamust kuulnud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult;
- väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes;
- *teab autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi;

- rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid;
- Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust (2-ja

3-osalist lihtvormi, variatsiooni- ja rondovormi);

- arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades;
- arvestab teiste arvamust ning põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- *eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine;
- eristab kõla ja kuju järgi:

- keelpillid: poogenpillid viiul, vioola e altviiul, tšello, kontrabass, näppepillid harf, kitarr;
- puhkpillid: puupuhkpillid flööt, klarnet, saksofon, oboe, fagott; vaskpuhkpillid: trompet, metsasarv, tromboon, tuuba; löökpillid: kindla helikõrgusega timpan, ksülofon; ebamäärase helikõrgusega (rütmipillid) suur trumm, väike trumm, taldrikud jt;
- klahvpillid: klaver, klavessiin, orel, akordion;
- elektrofonid: süntesaator, elektriklaver; *eristab kõla järgi pillikoosseise:
- orkestrid: (sümfoonia, puhkpilli-, keelpilli-, rahvapilliorkester);
- ansamblid: (keelpillikvartett, pop- ja džässansambel);
- eristab pop-, rokk-, džäss-, filmi- ja lavamuusikat (ooperi, opereti, muusikali ja balleti).